1892

1892 HUSZONHATODIK ÉVFOLYAM. 191. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, JULIUS 11.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST VI. SZERECSEN-UTCZA 35
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, VI. DALSZINHÁZ-UTCZA 1,
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE
VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PÁRISBAN *főügynökségünknél*
John F. Jones & Cie. 31 biz. Faub. Montmartre,
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7.
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 1,
Opelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
és valamennyi hirdetési iroda.

M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA

Budapest, julius 11.

A képviselőház mai ülésén *a ház hivatalnokainak szolgálati uj szabályzatát* viharos jelenetek után a napirendről levették s tárgyalását az őszi ülésszakra halasztották.

Gróf *Apponyi* Albert inditványozta ezt, azzal az indokolással, hogy a szabályzat sokkal fontosabb, semhogy rövidebb idő alatt s az ülés-szak végén, a valutajavaslatok tárgyalásának a küszöbén tapasztalható türelmetlenség mellett, érdeméhez méltóan foglalkozhatnék vele a ház. *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter ezzel az inditványnyal szemben felhozta, hogy a ház tisztviselőinek drágasági pótléka csak julius hó végeig van megállapitva, s hogy az előterjesztés pragmatikus részének is kivánatos volna az elintézése az őszi ülésszak előtt. Ha bővebben akarnak a szabályzattal foglalkozni a képviselők, tüzessék ki ezt valamely külön ülés napirendjére, de okvetetlenül a szünet előtt. *Széll* Ákos előadó hasonló értelemben szól, mire az elnök elrendeli a szavazást s fölteszi a kérdést, vajon a ház elfogadja-e Apponyi javaslatát, vagy a szabályzatot most akarja tárgyalni.

A ház felállással szavaz. Nyilvánvaló, hogy az Apponyi-féle javaslat mellett szavazók többségben vannak, az elnök mindazáltal szakaszonkint megszámláltatja a képviselőket. Apponyi halasztási inditványát a kormánypárt részéről is többen támogatják, sokan sehova se szavaznak. Végre kihirdeti az elnök az eredményt, hogy a ház tagjai közül a halasztási inditvány mellett *ötvenhárman* szavaztak, ellene pedig csak *negyvenöten*. A többség e szerint a szabályzat tárgyalását őszre kivánja halasztani.

Türelmetlen zaj követi az elnök enuncziáczióját a jobboldalról s általános, eleven helyeslés a bal- és szélső baloldalról. Az elnök meggondolja magát s konstatálni akarja, hogy a ház nem határozatképes, mert az összes szavazatok száma csak kilenczvennyolcz, tehát száznál kevesebb. (Erélyes tiltakozás balról. Felkiáltások: Az elnök ismét téved! Nincs szava! A házszabályok egyebet mondanak! Sokan vannak, a kik sehova sem szavaztak!) A méltatlankodást fokozza az elnöknek az a tendencziózus inditványa, hogy a ház tizenöt perczig tartson szünetet.

— Hogyne! kiáltják balról. — Hogy legyen idő a kormánypárti többséget összeszedni!

Jeszenszky László báró kifejti: a házszabályoknak a határozatképesség megállapitásánál a száz képviselő jelenlétére vonatkozó rendelkezése nem arról szól, hogy hány képviselőnek kell szavaznia, hanem arról, hogy hány képviselőnek kell a házban jelen lennie. A határozatképességről, tehát arról, hogy a házban van-e száz képviselő, az elnöknek kötelessége meggyőződni a határozathozatal előtt. Minthogy az elnök a szavazást elrendelte, a határozatot meghozatta, sőt már ki is hirdette: bizonyára tisztában volt azzal, hogy a ház határozatképes. (Zajos helyeslés balról.) Hasonló szellemben nyilatkozik *Horváth* Gyula és *Apponyi* Albert, a ki fölhozza, hogy többen nem szavaztak, de azért a házban voltak. Ezen az alapon *Tisza* Lajos gróf is egyetért Apponyival. (Helyeslés balról.)

Az elnök kijelenti most, hogy ő megnyugszik a szavazás eredményében, de a házban levő képviselők szavazás alkalmával semlegesek nem maradhatnak. (Nagy zaj s általános ellenmondás.) *Boros* Béni személyes kérdésben szól és azt jegyzi meg, hogy ő függetlenül gyakorolja szavazási jogát. *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter felszólalása után, a ki azt az álláspontot foglalja el, hogy a ház iménti halasztó határozatára visszatérni most már késő volna s nem is lehetne, egyhangulag kimondta a ház, hogy a gazdasági bizottság részéről javaslatot vár a ház tisztviselőit illető további drágasági pótlékok kiutalására.

Széles mederben indult meg ezután *a valutarendezésre vonatkozó javaslatok* tárgyalása. *Hegedüs* Sándor előadó körülbelől egyóráig tartó beszédben ismertette a javaslatokat s méltatta a javaslatok tárgyának rendkivüli fontosságát. Az előadót beszéde végén a jobboldalról megéljenezték.

Nagyszabásu beszédet mondott mindjárt az előadó után *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter. A valutarendszer helyreállitásának szükségességéről szólva, utalt a számtalanszor előfordult ázsió-veszteségekre, s arra, hogy két évvel ezelőtt is tiz százalékra ment a veszteség a mezőgazdasági termények árainál. Szólt ezután a különféle valuta-rendezésekről, s arról, hogy az egyenértékü valutára nem is gondol senki, a sántitó valuta pedig nem elég biztositék az érték változatlanságára nézve, mert itt is az állam hatalma állapitja meg a két fém értékének az arányát. A gazdaságnak az alakulási törvényei erősebbek az állami törvények rendelkezéseinél. A biztosságot csak az arany nyujthatja, s állandó valuta, mely pénzünk értékének maradandóságát biztositja, csak az aranyalap által érhető el.

Fölemlité ezután a miniszter, hogy a készfizetések felvételénél Magyarországon körülbelől száz millió értékü aranyra van szükség. Sokkal többre volna szükség akkor, ha olyan viszonyok állanának be, a melyek az értékpapirjainkban való bizalmat megingatnák. Az arany beszerzésénél az áldozatoktól visszariadni nem szabad.

Reflektált a miniszter az osztrák részről felhangzó vádra is, hogy az aranynyal nem a készpénzfizetés intézkedését czélozzuk, hanem hadi kincseket akarunk gyüjteni. Bővebben szólt a bankügyek rendezésének a kérdéséről, végül pedig a kormánynak a valutarendezésből folyó további tennivalóiról.

Ez utóbbi kijelentése szerint a miniszternek, a további tennivalók az arany folytatólagos beszerzése, a törvényben megállapitott pénznemek kiverése, a bankkal folytatandó tárgyalások megindítása s a kurránspénz forgalomba hozatalának a rendezése lesznek. Szükségesnek tartja a miniszter a bányászat szabályozását is.

A miniszter beszéde után, melyet hosszantartó, zajos éljenzés követett, az elnök az ülést öt perczre felfüggesztette.

Gaál Jenő volt a szünetre következő első szónok. Előrebocsátja, hogy Magyarország fejlődését a valutarendezés eszközlésére alkalmasnak tartja, ha ez a közgazdasági fejlődés nem is olyan fényes, hogy büszkék lehetnénk rá. A valutarendezés különféle módjaira reflektál ezután. Az ezüstöt ő csak váltópénznek akarja bőmennyiségben, de nem akar nagy mennyiségü ezüst kurránspénzt veretni, mint Ausztriában akarnak. Az ezüstnek, mint értékpénznek fennmaradását veszedelmesnek s igy megengedhetetlennek tartja. Az apróbb bankjegyeket mellőzendőknek tartja, minthogy a mi forgalmunk azokat nem követeli. A javaslatot különben elfogadja.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter és *Gaál* Jenő után, a kik félreértett szavaikat kölcsönösen helyreigazitják, gróf *Szapáry* László mondotta el általános érdeklődés mellett szüzbeszédét.

A tárgyalást holnap folytatják; még sok szónok van feljegyezve.

Budapest, julius 11.

A kormány, mint a Bud. Corr. jelenti, elhatározta, hogy legközelebb betölti véglegesen a kereskedelmi miniszternek Baross Gábor halála folytán megürült helyét, miután az ideiglenes vezetés már tekintettel arra, hogy most állitandó össze a jövő évi költségvetés, melyért a véglegesen kinevezendő miniszter a felelős. Az ezen kinevezésre vonatkozó felterjesztés valószinüleg még e hét folyamán fog megtörténni és ugy halljuk, első sorban *Lukács* Béla államtitkár van e polczra kombinációba véve.

Budapest, julius 11.

A *Bismarck-féle* közlönyök eléggé szembeötlő meghunyászkodással szólnak most a hivatalos lap legutóbbi publikácziói által előidézett helyzetről. Maga a Hamb. Nachrichten is, lenyomtatva a két iratot, csupán annak az igazolásával foglalkozik, hogy Bismarcknak negyvenéves politikai tapasztaltsága alapján igenis van joga ahhoz, hogy felszólaljon, ha az állam szekerét rossz utra látja terelve, sőt nem is szabad hallgatnia, midőn azt hiszi, hogy a kormány által tervezett rendszabályok és törvényjavaslatok a birodalomnak kárára lehetnének. Arról azonban, — teszi hozzá, — hogy a parlamentben «az ellenzék vezére» legyen, Bismarck herczeg nem is álmodik. A hamburgi ujságnak ez az egész okoskodása alig van némi kapcsolatban a közölt hivatalos iratokkal, melyeknek egyetlen passzusával sem foglalkozik, sem igazoló, sem czáfoló értelemben. A másik Bismarck-lap, a Westdeutsche Allg. Ztg. azzal fenyegetőzik ugyan, hogy Bismarck herczeg nem fogja felelet nélkül hagyni a Reichsanzeiger közleményeit, de ennek eddigelé semmi nyoma sincs. A *National-Zeitung* konstatálja, hogy a hamburgi ujság czikke az eddigieknél sokkal nyugodtabb hangu s hogy hallgatagon elejti a Caprivi áskálódásai miatt emelt vádat. A *Kreuzzeitung* és más lapok egyenesen visszavonulásnak tekintik a Hamb. Nachrichten czikkét, de elvárták volna tőle, hogy a Caprivivel szemben elkövetett igaztalanságot nyiltan is elismerje. Magát az egész helyzetet a *Post* igy jellemzi:

Semmi haszna sem lehet a retrospektiv kritikának és annak sem, hogy az ügy még jobban kiélesittessék, mert a közérdek épen a csillapitást és a mielőbbi megnyugtatást kivánja. Abba már kénytelen-kelletlen bele kell nyugodnunk, hogy Bismarck herczeg és utóda közt éles és áthidalhatatlan ellentét van. Ebből az a nem könnyü feladat folyik, hogy ne hagyassék figyelmen kivül az a követelés, melyet a jelen a polgár hazaszeretetével szemben támaszt, és viszont, hogy a jelen iránt való hazafiui kötelesség teljesitésében, ne legyen feledve, sőt inkább teljes igazságot nyerjen a mult is. Bármilyen nehéz is azonban egyelőre e feladat teljesitése s bármilyen szerencsétlen ez az egész ellentét a jelenre és a jövőre nézve, a meleg hazafias szivnek s a hü honszerető és monarkhikus érzületnek sikerülni fog e nehéz helyzetben is megtalálni az igaz utat. Egy azonban bizonyos, hogy az utóbbi hetekben nem szerencsés csillagok jártak hazánk fölött, s ha közéletünkben egy irányban teljes immár a világosság, a felvilágositó közlemény épenséggel nem örvendetes vagy kivánatos, hanem minden tekintetben csak a legnagyobb mértékben sajnálatos.

A *«szláv jótékonysági egyesületről»*, melynek vezére, *Ignatiev*, most miniszteri méltóságra emelődik, lerántja a leplet a szófiai *Szvobodá*-nak egy érdekes levele. Ez a «jótékonyság» czimet bitorló egyesület, mely a most folyó Belcsev-pörben erősen kompromittálva van, az 1879-ben alapitott s a bukaresti és konstantinápolyi orosz követségek kezelésébe adott titkos alapokból nyeri a táplálékot. Megerősiti ezt a tényt egy 1887-iki okirat, mely a bukaresti orosz követségtől eredt s mely a külügyminiszterium utasitására számadást tesz arról a 762.000 frankról, a mit Neboszin, Bolmann, Uzunov, Benderev, Vladigerov és Milarov bolgár összeesküvők támogatására és forradalmi röpiratok és proklamácziók iratására és nyomtatására költöttek.

VIDÉK.

* **Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye** törvényhatósági bizottságának évnegyedes közgyülése ma délelőtt vette kezdetét, *Beniczky* Ferencz főispán elnöklete alatt. *Földváry* Mihály alispán évnegyedes jelentéséből fölemlitjük a következőket: a jelentés első helyen — mint az évnegyed legfontosabb eseményéről — a király megkoronáztatása huszonötödik évfordulója alkalmából tartott ünnepiességekről emlékezik meg. Jelenti, hogy a királyhoz feliratot intéztek, a megye részéről a királynál küldöttség tisztelgett s a megye székháza a kivilágitás napján fényesen volt diszitve. — Az elmult második évnegyedben a megye területét érdeklő tizenegy honositás esete történt, ezek közt vannak: Schebesta Alfréd cs. és kir. hadbiztos, volt morvaországi alattvaló s a poroszországi Renzhausen Oszkár csász. és kir. nyug. százados. — A közegészségi állapot az elmult negyedévben általában véve kielégitő volt, a járványos gyermekbetegségek több községben megszüntek. — A felvidéki vármegyékben föllépett inség alkalmából még márczius hó végén megkeresést intézett az alispánhoz a felvidéki magyar közmüvelődési egyesület az iránt, vajon nem volna-e lehetséges, hogy az inséges családok 6—15 éves fiu- és leánygyermekei az alföldi jobb sorsu családok körében gondos ápolás, ellátás, törvényszerü iskoláztatás és valamely mesterségre vagy tisztességes kereseti módra tanittatás föltétele alatt a szabályszerü szerződés mellett elhelyeztetnének. E megkeresés folytán a járási tisztviselők utján fölhivást intézett az alispán a vármegye lakosságához, a melynek eredménye az lett, hogy 366 inséges gyermek elvállalására érkezett be ajánlat s ez ajánlatokat az alispán a felvidéki magyar közmüvelődési egyesület elnökségéhez elküldötte. A személy- és vagyonbiztosság, a lefolyt évnegyedben — nem tekintve néhány kisebbszerü tolvajlás esetét — általában véve kielégitő volt. Az elemi csapások közül több község határát a jégeső sujtotta, más dunamelléki községeket pedig a viz rendkivüli áradása. Nagy tüzvész pusztitott Szent-Benedek községben; az inségbe jutott nép fölsegélésére egyes emberbarátokon kivül a Jó sziv egyesület 1100 frtot adományozott. A gazdászati viszonyokra vonatkozólag kiemeli a jelentés, hogy a tisztabuza, a korai vetés jó, a kései gyenge, a rozs középtermést igér: a tavaszi kalászos növények általában jó középnek mondhatók: a repcze gyöngén sikerült; a kapás növényekből középtermésre van kilátás. A szerb tövis folytonos irtásának jó sikere van. A hasznos házi- és gazdasági állatok egészségi állapota — a szarvasmarhák között néhol előfordult szórványos lépfene eseteket leszámitva — az év második negyedében kielégitő volt, de az évnegyed vége felé, junius hónapban számos határban a sertés-orbáncz lépett fel járványszerüleg; minthogy azonban a kör-állatorvosi állások rendszeresitve s nagyobbrészt betöltve is vannak, az állatok ápolása sikeresen történik. Az alispán jelentését a közgyülés helyeslőleg vette tudomásul. Fölolvasásra került a belügyminiszter leirata, a melylyel *Vass* község nevének *Puszta-Vass*-ra kért átváltoztatását megengedi. A kisközséggé alakult Puszta-Szent-Lőrinczet a közgyülés a Kiskun alsójárásba osztotta be. *Tahy* István t. főjegyző az Alsó-Dabason megtartott országgyülési képviselőválasztás alkalmával fölmerült katonaelszállásoló költség tárgyában érkezett belügyminiszteri leiratot terjesztette elő. E szerint az 1500 frtnyi összeget a *község köteles megfizetni*. *Fazekas* Gusztáv t. főjegyző Jász-Nagykun-Szolnok vármegye átiratát terjesztette elő, a fogyasztási adóátalány megállapitása tárgyában, továbbá Torontálmegye átiratát az adóbehajtások körül észlelt visszás helyzetek tárgyában, a melyeket a közgyülés tudomásul vett. Végre előterjesztette Barsmegye átiratát az országos állatvásárok szervezése és országos állategészségügyi kártalanitó alap létesitése tárgyában. A közgyülés elhatározta, hogy ez ügyben feliratot intéz a földmivelésügyi miniszterhez. Hosszabb vitát idézett elő a *szolnok-kunfélegyházai helyi érdekü vasut* tervezőjének ama kérvénye, hogy az emlitett vasut kécske-félegyházai szakaszára 60.000 frtot megajánló határozat joghatólya meghosszabbittassék. *Bossányi* László és *Csatár* Zsigmond kérvényezőt elutasittatni kivánják e kérelmével, mert nyilvánvaló, hogy egyedül a saját élhetetlensége az oka annak, hogy a vasutépités ügye mindez ideig stagnál; pedig nemcsak a megye, hanem a községek részéről is fényes anyagi támogatás volt a vállalat részére biztositva. *Csávolszky* József kanonok, *Gajári* Géza és *Földváry* Mihály alispán fölszólalása után *Freysinger* Lajos azt az inditványt tette, hogy az ügy tétessék át véleményadás végett, a vasutügyi bizottsághoz s ez inditványt a közgyülés többsége elfogadta. A közgyülés folytatása holnap délelőtt tiz órakor lesz.

* **Vasvármegye** ma ünnepli főispánjának, *Radó* Kálmánnak huszonötéves szolgálati és tizéves főispáni jubileumát. Szombathely közönsége lelkesülten készül az ünnepre, a házakat fellobogózták s diadalkaput emeltek. Az ünnepelt főispán, mint nekünk táviratozzák, már tegnap Szombathelyre érkezett. A megye küldöttsége a pozsony-szombathelyi vasut beágazásánál, Porpáczon fogadta különvonatát. A szombathelyi pályaudvaron *Bárdossy* főjegyző üdvözölte a főispánt, kit erre a kocsik hosszu sora kisért be a városba, hol *Török* polgármester tartott üdvözlő beszédet. Az ünnepre megérkeztek *Reisig* és *Laszberg* főispánok, gróf *Batthyány* Lajos fiumei kormányzó, *Kunz* Adolf csornai prépost. Este fáklyásmenet volt. Ma Tedeum volt a püspöki szépesegyházban, utána diszközgyülés a vármegyeházán. Az ünnepségeket bankett fejezi be.

Radó Kálmán életrajzát e következőkben közöljük:

Répczepatakon született 1844. deczember 17-dikén. Atyja, szentmártoni Radó Lajos, Vas vármegye alispánja volt. Gyermekei nevelésére sok gondot forditott, s nevelőül Rajcsányi János ev. lelkész hivta meg. Radó Kálmán iskoláit a soproni ev. gimnáziumban végezte s ott tette le az érettségi vizsgát. Szorgalmas tagja volt a Kiss János szuperintendens és költő által alapitott magyar társaságnak és itt képezte ki szónoki talentumát. A jogi tanfolyamot az eperjesi jogakadémián elvégezvén, Vas vármegye közönsége 1867-ben a sárvári járás főszolgabirájává választotta. A fiatal tisztviselő hamar népszerüségre tett szert a járásban, a minek legfényesebb jele, hogy e járás választó-közönsége másfél évi hivataloskodása után országgyülési képviselőjéül őt választotta meg. A képviselőházban a Deák-párt hive volt. Már 1875-ben megkinálták a győri főispánsággal, de az akkori fuzionális politikai viszonyokra való tekintetből nem fogadta el. Az 1872—75. évi cziklusban nem vállalt mandátumot s a gazdálkodásnak és családjának élt; de tevékeny részt vett a megye közgyüléseiben, 1876 tól kezdve pedig a közigazgatási bizottságnak lett szorgalmas tagja. Ez időben kezdett a Rába-szabályozás terveivel foglalkozni, s hogy az ártéri birtokosoknak mennyire megnyerte bizalmát, mutatja az az öröm, melylyel rába-szabályozási kormánybiztossá történt kineveztetését fogadták. Vasvármegye főispáni széke 1882. évben megüresedvén, Tisza Kálmán őt nevezette ki ez állásra, melyen erős akarat, lelkiismeretetség és szivós kitartás a nemes czél felé haladásban jellemzi működését. Mint a vasmegyei gazdasági egyesület elnöke, igazi odaadó ügybuzgalmat fejt ki gazdasági életünk sikeres fejlesztése körül s nagy érdeme van abban, hogy gazdasági egyesületünk az ország legelsői között foglal méltán helyet. A pozsony-szombathelyi vasut létesitése leginkább az ő fáradozásainak köszönhető. Mint egyházának kiváló fiát, a dunántuli ág. evang. egyházkerület 1889. augusztus havában felügyelőjévé választotta.

* **Kolozsvárról** jelentik: A román politikusok bécsi utja a komoly románság között visszahatást idézett elő. Kolozsvárról mozgalom indult ki, melynek czélja összehozni az egy alapon álló alkotmányos érzelmü elemeket és azokat országszerte szervezni. Programm: az alkotmányos állapot feltétlen elfogadása s annak keretében a román individualitás biztositása és fejlesztése. Jelszó nyiltnak vagy osztrák császári vagy magyar királyi románnak lenni és többé nem kétkulacsoskodni és nem engedni, hogy minden törvénytelenség az egész román nép nevében hajtassék végre. Ugy értesülünk, hogy az e párthoz tartozó kolozsvári román ifjuság tiltakozni fog a gráczi ifjak által közzétett Replika ellen, mihelyt az Európában szétküldetik. A szervezkedő bizottság felhivását ez irányban az Ungaria mult számában már ki is adta.

Huszonöt év után.*

Matlekovits Sándor volt államtitkár e czim alatt hosszabb közleményt irt a Politikai Szemlébe. A koronázási jubileum alkalmából felsorolja, hogy az elmult huszonöt év alatt mennyit fejlődött az ország, a közélet, aztán pedig igy folytatja:

Kit hibáztathatunk mindazokért a mulasztásokért és hibákért, melyekkel ma, alkotmányos életünk huszonötödik évének fordulója után is még találkozunk? Kormány és törvényhozás egyaránt vétettek. Kormány, mert eddigi kormányaink ritkán, talán soha sem dolgoztak tervszerüen, hanem esetről-esetre a viszonyok által kényszeritve, ott voltak tevékenyek, a hol éppen a helyzet azt mulhatlanul követelte. Törvényhozás illetőleg annak főtényezője: a képviselőház, mert a pártalakulások és pártviszonyok a lefolyt huszonöt év alatt a kormány rendszeres müködését és tervszerü eljárását sokban megnehezitették, sőt néha lehetetlenné tették.

Ha végig tekintünk a lefolyt huszonöt év alakulásain és a politikai pártok természetét vizsgáljuk, lehetetlen azt az elfajulást tagadnunk, mely alkotmányos életünkben általában mutatkozik. Közvetlenül a kiegyezés létrejötte után a Deák-párt, mint kormánypárt, a közjogi kiegyezéssel egyet nem értő ugynevezett balközép és az akkor még kis számu szélső ballal állt szemközt. Közjogi kérdésekben erős támadások, a belső vagy inkább tisztán reformkérdésekben egyenlően szabadelvü törekvések és közös közremüködés jellemzik alkotmányos életünk első éveiben a pártok müködését. A kormánypárt nem követi vakon a kormányt minden szándékaiban; a kormánypártnak vannak nézetei; a kormánypárt egyes tagjai önállóan föllépnek inditványaikkal és javaslataikkal; a kormánypárt vezére Deák egész tekintélyének sulyával föllép a pártban épugy mint a kormánynyal szemben; a kormánypárt jelesebb tagjai élénk tevékenységet fejtenek ki az osztályok üléseiben ép ugy, mint a külön bizottságokban, de magában a házban is. A kormány, mint igazán parlamentáris kormány, pártjában folyvást érintkezésben áll a vezető férfiakkal, s a közvélemény hangulatát pártjának magatartásából meriti.

A pénzügyi kalamitások és később gróf Andrássy távoztával gróf Lónyay miniszterelnöksége, nagy változást idéznek elő a parlamenti életben. A folytonos deficzitek, a pénzügyi helyzetből leendő kibontakozás nehézségei, egyes, az ellenzéki sajtó által borzasztó szinekben festett kormányintézkedések, milyen a Hollán-ügy, a temesvári fauzlet, a lánczhid megváltásának előkészitése: — csüggedést keltenek egyrészt a kormánypártban és vérességajuvá alakitják át az ellenzék magatartását. Kezdődik a személyeskedésnek az a faja képviselőházi szónoklatainkban, melynek izét az utóbbi időkben is elég gyakran fokozattabb dozisokban van alkalom «élvezni». Szónokok nem érvekkel vagy erős logikai dedukczióval akarnak fejtegetéseiknek s álláspontjuknak érvényt szerezni, hanem fóczéljuk, hogy minél erősebb kifejezésekkel döngessék a miniszteri székben ülőket. Gróf Lónyay bukása után Szlávy és Bittó minisztériumok, mint átmeneti jellegü kabinetek, a pártok helyzetében és magatartásában változást nem idéztek elő; csak az ugynevezett fuzió létrejöttével a Wenckheim-Tisza, s később Tisza-kabinet alatt nyilt kilátás a politikai pártok egészséges átalakulására. A volt kormánypárt és a balközépnek legnagyobb része egy nagy *szabadelvü* párttá egyesült; vele szemben két, számra nézve nem nagy, de elveikben erős párt állt az eddigi szélsőbal, mint közjogi ellenzék és a jobb párt Sennyey vezérlete alatt, mondjuk mint «konzervativ»-párt. A legszebb reményekkel indult meg igy 1875 elején az uj kabinet. Ámde nemsokára a pártéletben teljes átalakulás állt be. Az Ausztriával való kiegyezés már mindjárt 1875 vége felé megingatta a kormánypártot; 1876-ban uj pártalakulással állunk szemben, a kormánypártból egy jelentékeny számu rész kilép és egyesül a Sennyey-párttal, egyelőre csak a kiegyezés ellen, illetőleg Tisza kormányának megbuktatására, pártvezéreül báró *Simonyi* Lajossal, a kiegyezéssel meg nem elégedett volt kereskedelmi miniszterrel. A boszniai háboru még jobban gyöngiti a kormánypártot; Széll Kálmán lemondása ujabb veszteség; az 1878-iki általános választásoknál Tisza Kálmán miniszterelnök három kerületben bukik, és Sepsi-Szentgyörgyön szerez magának mandátumot; de szivós természete, pártvezéri ügyessége, s a viszonyokkal való megalkuvása hatalmát ezentul is biztositják. Gróf Szapáryt, kiről kabinetje megalakulásakor semmi áron tudni nem akart, most pénzügyminiszterré teszi s megnyeri vele a régi Deák-párt egy részét és talán a nálunk nem épen megvetendő kaszinó-pártot; báró Kemény Gábort a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi tárczával bizza meg és meghóditja vele Erdélyt. Igy megerősödve a kormány és a «szabadelvü» párt küzd a most már *«mérsékelt»* ellenzékkel, és a *«függetlenségi és 48-as»*-párttal, mely utóbbi lassan-lassan erősödik. Az effemer *«antiszemita»*-párt föllépését csak azért jelezzük, mert parlamentünk tárgyalási modorának az a sértő kifejezésekben gazdag oldala, mely most már rendszerré vált, nagy részben a feddés nélkül a zsidók ellen használt erős kifejezéseinek lehet tulajdonitani. Pénzügyi kérdések, világpolitikai viszonyok és a közigazgatás reformja képezik ezentul a pártok küzdelmének főtárgyait. A közigazgatási kérdésben a kinevezési rendszer, az ugynevezett államositás kezde felszinre jutni. Ujabb pártalakulás mindazáltal, daczára annak, hogy a talaj megvolna, hogy elvi különbség a két nagy pártot: a «szabadelvü» és «mérsékelt ellenzék» pártjait nem igen választja el, nem történik. *Elvi alapok hiányában most kezdődik a személyeskedésnek az a rendszere, mely parlamentünk történetében valóban szomoru.* A viszony nem változik a véderőről szóló törvényjavaslat tárgyalása után sem, a midőn a Kossuth-kérdésben visszavonult Tisza, — az ellenzék eddigi támadásainak főtárgya — gróf *Szapárynak* enged helyet. A közigazgatási törvényjavaslat talán közelebb hozta a két pártot, — de ismét személyes kérdések tették lehetetlenné az uj pártalakulást, s azóta foly a parlamenti küzdelem nem elvek, hanem személyek körül.

A «szabadelvü-párt» számára nézve mindenesetre erős és nagy párt; vele szemben a «nemzeti ellenzéki párt» és a közjogi alap ellen küzdő Ugron-féle töredék és a «függetlenségi és 1848»-as pártok együttvéve is határozottan kisebbségben vannak. *A közjogi alap ellen küzdő két párt* politikai pártállásukban azzal az előnynyel birnak, hogy elvi alapon állva, alkotmányos küzdelemre alkalmas programmot tudnak zászlajukra tüzni s azzal a közjogi alapon állók ellen (tehát a kormánypárt ellen ép ugy, mint annak idejében a mérsékelt s most a nemzeti ellenzék ellen) elvi állásuknál fogva küzdhetnek. *Gyöngéje e két pártnak, hogy ép alapelvüknél fogva kormányképességük igen csekély.* A nagy küzdelmek és az osztrák monarkhiát ért számos nehéz csapások után engedmények árán létrejött és csak erélyes gondoskodással föntartott kiegyezést alapjában rossznak tartván, uj közjogi és nemzetközi bonyodalom nélkül programmjukat érvényre sem hozhatnák s igy maguk is talán abban a meggyőződésben élnek, hogy a kormánypárt helyét egyhamar ők nem foglalhatják el. Ebből a közvetlen kormányképességnek hiányából magyarázható meg részben az a magatartása is a párt több tagjának, melylyel mérsékletet nem ismerő szenvedélyességgel a személyes támadás terén szerepelnek s melylyel a kormány egyes tagjaival szemben föllépni szoktak.

A *«szabadelvü»* és a *«nemzeti»*-párt a két közjogi alap ellen küzdő párttal szemben egy alapon áll. *Maguk közt már régóta, de főkép jelenleg elvi különbség nincsen.* A «szabadelvü»-párt ép oly kevésbé különbözik a nemzeti párttól szabadelvüségében, mint a «nemzeti»-párt a szabadelvütől nemzetiségi aspiráczióikban. A *«szabadelvüség» egyátalában nem is kritériuma nálunk egyetlen egy pártnak sem.* Avagy a legujabb törvényhozási tények és tendencziák, melyeket többnyire még a «radikál»-nak tetszeni vágyó szélső baloldal is kedvel, talán a szabadelvüség nyilatkozatai?! Ott van az 1884. évben hozott *ipartörvény;* éppen a szélső baloldal és a mérsékelt ellenzék követelte a czéhszagu intézkedéseket, és a közvetlen választások előtt álló kormánypárt elég nem szabadelvü volt a kormány által ajánlott reakcziót szó nélkül elfogadni. Es ujabban egyik reakczionárius törvény a másik után mily gyönyörü egyetértéssel lesz elfogadva. Ott van az *italmérési* jog megváltásáról szóló törvény; talán szabadelvüségre mutat az, hogy az az előtt egyesek monopoliuma nem a szabad versenynek és a szabad italmérés elvének ad helyet, hanem ujabb s talán még sulyosabb egyedárusági viszonyoknak engedi át a tért. Ott van a *vasárnapi munkaszünetről* szóló törvény; az egész országban a vasárnapot megülték s csak a nélkülözhetlen foglalkozásoknál volt vasárnapon is munkaidő; ez nekünk nem volt elég, természetesen a «szabadelvüség» vitt bennünket tövényhozási intézkedésekre, melyeket azonban annyiféle kivételekkel sánczoltunk körül, hogy most a «szabadelvü» felfogásnak méltóan megvan a vasárnapi munkaszünet papiroson s ott, hol talán legkevésbé érzik terhes voltát; a miniszteri rendelet által pedig meg van engedve a vasárnapi munka ott, a hol, a munkások sorsa egy általában sziven fekszik valakinek, a nyugalom leginkább indokolt lehetne, ott a papiroson lévő vasárnapi szünet hatályon kivül van helyezve. Ott van a *munkások segélyezéséről* szóló törvény; ez is példánya a «szabadelvü» felfogásnak; nálunk a munkasegélyezés társulati alapon nagyon szépen fejlődött; gyáros egyrészről, gyármunkás másrészről vállvetve hoztak létre igen jól prosperáló intézeteket: ezeket meg kellett semmisiteni, a kényszer-segélyezés elvét meghonositván, egy kaptafára kellett mindent huzni, és mig talán előbb a munkásmozgalom inkább idegen elemek bujtogatására volt visszavezethető, most csupa «szabadelvü» felfogásból szocziál törvényhozási intézkedések nyujtanak, talán méltó okot a munkásoknak, hogy a törvényhozás határozatai ellen fölszólalnak. Valamennyi párt egyhangu felfogása, egyenlő «szabadelvü» tendencziája müködött közre ezeken a törvényeken. Ilyen körülmények közt a szabadelvüség nem képezi jellegét egyetlen egy pártnak sem, ez nem szigeteli el, legalább nem elvi alap gyanánt, a kormánypártot az ellenzéktől.

De a *«nemzeti» szellem sem az, mely pártjainkat elválasztaná.* Talán lehetnek egyes kérdések, melyeknél a kormány nem halad s nem haladhat oly irányban, azonnal, melyet nálunk sokan nemzetinek szeretnek jelezni. Ámde olyanok-e egyátalában politikai és társdalmi viszonyaink, hogy külsőségekben is kellene önállóságunk és politikai függetlenségünk biztonságát keresnünk. Azok az idők, melyekben atillát viseltünk naponkint, magas száru csizmában jártunk, és esetleg nemzeti szinü kokárdákkal tüntettünk, — rég elmultak; akkor tüntetésünk és viseletünk a nemzeti szellem, függetlenségünk, s alkotmányos életünk okából indokolt; — ma ilyen és ezekhez hasonló törekvések a komoly politikai felfogással alig egyeztethetők össze. A «nemzeti» szellem annyira áthat nálunk minden pártot: a különbség, mely esetleg egyes kérdésekben — és valljuk meg igazán, alárendelt jelentőségü s inkább csinált kérdésekben — fölmerül, oly jelentéktelen, hogy a nemzeti szellemet pártprogramm alapjául föntartani s azt bizonyos tekintetben elválasztó jelül föltüntetni akarni: lehet hangzatos és választási czélokra alkalmas taktikai eszköz, de kormánypártot és ellenzéket elválasztó alap nem.

Ha tényleg tekintjük is *a főbb politikai mozzanatokat*, melyek legközelebbi időkben irányadók lehetnek, látjuk, hogy *a kormánypárt a közjogi alapon álló ellenzéktől nem él különböző felfogásban.* A *külpolitikában* mindkét párt helyesli a hármasszövetséget és a fegyveres béke föntartását; — a keleti politikában kibékült mindenki Bosznia okkupacziójával, a függő kérdések közül a Bulgáriával követett politikában sincs eltérés. Az Ausztriával való kérdések alapja a kiegyezési törvények és az ismételt vámszövetségek által van megoldva s egyelőre tárgyalás okát nem képezik, de különben is elvileg a közjogi alap elfogadásával eltérésre okot nem adnak. Saját belügyeinkben a *közigazgatás reformjára* nézve teljes egyetértés uralkodik. A *közgazdaság terén* mindkét párt az állam erélyes közremüködését s általában a közgazdaság fejlesztését követeli; elvi különbségek, legalább olyanok, melyek pártválasztó-alapot adnának, e téren sincsenek. *Közlekedési politikánkra* nézve az állami vasut és közbenjárás rendszere általában helyesnek tartatik. A *pénzügyek* terén mindkét párt a pénzügyminiszter törekvéseit támogatja, s az egyensuly helyreállitása után a valuta-rendezés szükségét elismeri, a legközelebbi jövő számára pedig adóreformok után áhitozik, a nélkül azonban, hogy ezen adóreformok iránt elvileg bármely párt is állást foglalt volna; elkülönitésre tehát ez a tér sem ad még okot. Az *igazságügyi reformok* egyelőre — daczára annak, hogy az igazságügyminiszter személye az ellenzéknél nem épen kedvelt — nem képeznek okot támadásokra; a rég hangoztatott reformok, ha nem is nagyon gyorsan, de oly elvi irányban terjesztetnek elő, melyek pártjainknál alapot szolgáltató elvi eltérésre nem vezetnek. A *vallásügyi kérdésekben* még leghamarabb találkozhatnánk elvi jelentőségü pontokra; de e kényes téren mindkét párt eléggé ovatos határozott állás foglalására; és ha talán legujabban mindkét párt szabadelvü irányban megmozdult is, talán ez inkább abban a reményben történt «ut aliquid fecisse videantur.»

Elvek tehát a kormánypártot a közjogi alapon álló ellenzéktől el nem választják. A harcz, mely folyik,

* Az Egyetértés vasárnapi számából, melynek irodalmi rovatában e közlemény jelezve volt, térszüke miatt kimaradt.

egyszerüen személyes; — *a harcz, mely parlamentünkben évek óta tart, alkotmányos alappal nem bir; elvi alapot nélkülöz.* Ez azután oka annak, hogy a parlamenti tárgyalások nem tárgyilagos, hanem személyeskedő alapokon folynak; hogy a parlamenti tárgyalásokban többet hallunk a miniszterek tehetetlenségeiről, hatalmaskodásairól, erőszakoskodásairól és efféle kitételü tulajdonságaikról, mint az előterjesztett javaslataikban foglalt elvekről. Ez azután oka az agyonbeszélésnek, mely a képviselőházat működésében meddővé teszi. De ez azután oka annak is, hogy a kormánypártban a mameluk szóval jelzett állapotok fejlődtek ki; — vakon követi kormányát a párt, mert a támadások, melyek ellene tétetnek, személyeskedő természetüek, tárgyi alapot nélkülöznek, szóval alkotmányos pártélet nem tud kifejlődni a kormánypárt kebelében sem, mert hiányzik az alkotmányos élet erjesztő eleme: a kormányképes ellenzék.

Ez oka egyuttal annak az állapotnak, mely a kormánypárt tagjai sorában a parlamenti vitákban a részvét hiányát, s közönyt, sőt bizonyos tekintetben a szellemi nivó azon csökkenését eredményezte, melynek jelei nemcsak a legujabb választás óta, de már sokkal korábban is észlelhetők. Ha a kormánypárti képviselő a házban épugy, mint a bizottságokban csak szavazásra való; ha az a szellem kezd uralkodni, hogy a kormány előterjesztéseit az ellenzékkel szemben — mert az utóbbi csak személyes alapon támad — minden áron meg kell védeni, nem érvekkel, de csak szavazattal; ha az a nézet lesz uralkodóvá, hogy a kormány előterjesztései változhatlanok, s ily alakban fenn áll azokat tartani: akkor a képviselői teendő a kormánypárton igazán a szavazásra sülyed le; akkor nem kell mélyebbre tanulmányozni szakkérdéseket, akkor nem is kell szakember, elég lesz egy pár ügyes tollu és száju egyéniség az előadói tisztségekre: — a többit elvégzi a képviselők tömege szavazattal.

Megszavazni mindent, lehetőleg semmi vagy talán választókerület helyi érdeke által indokolt kifogásokat tenni s azután itt is legtöbb esetben miniszteri szép igérettel megelégedni: — ez képezi kormánypártunk jellemét és működésének irányát. *Az, hogy a kormány pártjából meritsen erőt, hogy a kormány fontos kérdések előkészitésénél a párt hangulatát, a párt szellemét, a párt vezérférfiainak (ha ilyenek egyátalában volnának), nézetét meghallgassa: — ezen a parlamentáris kormányzat alfaját képező szokáson már régen felülemelkedett a magyar parlamentáris kormány. Pártjától nem tanácsot, csak szavazatot kér.*

A lefolyt huszonöt év alatt kifejlődött hátrányok közt talán egy sem oly sulyos következményü, mint épen alkotmányos életjelenségünknek ezen tüneménye. Az alkotmányos élet éltető elemeinek elfojtása; a pártélet fejlődésének lehetetlensége; a kormányhatalomnak abszolut irányban való folytonos növekvése, s vele a kormánypártnak teljes meddősége: az összes állam- és társadalmi életre kedvezőtlen hatással bir. És ez az állapot mindaddig meg nem fog szünni, a mig a személyeskedés lesz irányadó, mig elvi alapokon nem oszlik meg kormánypárt és ellenzék. A jelen viszonyok közt parlamenti életünk javulása másképp meg nem történhetik, mint ha az ugynevezett «szabadelvü» párt az ugynevezett «nemzeti» párttal egyesül, politikai programmját, — melyre nézve a két párt közt nem létező elvi eltérések mellett könnyen juthatnak megállapodásra — elkésziti, s ezen egyesülése által alkalmat szolgáltat az egyetnemértő de közjogi alapokon álló egyéneknek elvi alapon uj párt, uj ellenzék alakitására. *Mindaddig, mig a két nagy párt egyesülése nem jön létre, a törvényhozás küzdterén a személyeskedés lesz továbbra is a döntő;* a kormány főtörekvése hatalmának föntartására az lesz, hogy a szavazógép megbizható müködésben tartassék: a törvényhozás és a kormány üdvös tevékenysége ki lesz zárva.

UJDONSÁGOK.

— julius 11.

A fürdő-évszak beálltával értesitjük t. előfizetőinket, hogy kiadóhivatalunk a lapot, akárhányszor változtatják is lakhelyüket, bárhova pontosan elküldi, ha a lakásváltoztatás vele idejekorán közöltetik. Az értesitésben kérjük mindig a legutóbbi rendeltetési helyet is megnevezni. Legczélszerübb a legutóbb használatban volt czimszalagot az értesitéshez mellékelni.

Fürdő-vendégeknek különös figyelmébe ajánljuk még, hogy a fürdő-évszak alatt egy hónapnál rövidebb időre is fogadunk megrendeléseket.

— *Személyi hirek.* *József Ágost* főherczeg Alcsuthról a fővárosba érkezett. — *Mária Terézia* főherczegnő tegnap Bécsből Reichenauba utazott. — *Estei Ferencz Ferdinánd* főherczeg Ischlbe érkezett. — *Samassa* egri érsek Wöhrichshofenből visszaérkezett székhelyére. — *Bethlen* András gróf földmivelésügyi miniszter Erdélybe, *Csáky* Albin gróf közoktatásügyi miniszter pedig szepesmegyei birtokába utazott.

— **A bolgár fejedelemről.** Bécsből azt irják nekünk, hogy Ferdinánd bolgár fejedelem e hó 16-ikán Drezdába utazik Albert szász király látogatására. A fejedelem szárnysegédével Makovics őrnagygyal Bécsben meglátogatta Szögyény-Marich Lászlót, a király személye körüli minisztert, a kinél öt negyedóráig időzött. Ugyanez a forrásunk irja, hogy a fejedelem anyja, Clementina herczegnő, ma délután két órakor Ebenthalból Bécsbe érkezik és Ferdinánd fejedelemmel együtt Károly Lajos főherczegnek lesz vendége. Clementina herczegnőt Ebenthalban az utóbbi napokban gróf Széchen Antal főudvarmester látogatta meg ebenthali kastélyában.

— **Osztrák demokraták Magyarországban.** A Josefstadt czimü bécsi demokrat-egylet, mint Bécsből táviratozzák, tegnap kirándult Hainburgba és Dévénybe. Dévényben dr. Kronawetter demokratikus szempontból előadást akart tartani a Cisz- és Transzlajtánia között levő viszonyról, de a magyar kormány az utolsó pillanatban megtiltotta az előadás megtartását. Midőn a vendégek Dévénybe érkeztek, a közönség zajosan üdvözölte őket s a polgármester üdvözlő beszédet mondott. A társaság, melyhez budapesti és pozsonyi vendégek is csatlakoztak, ezután a gyülekezési helyre ment. Itt Bincsik pozsonyi szolgabiró egy csapat pandurral fogadta a demokratákat és kijelentette, hogy felsőbb utasitás következtében nem türheti, hogy beszédeket mondjanak. E közben Kronawetter és Bincsik közt párbeszéd fejlődött ki, melynek során Kronawetter ugy nyilatkozott, hogy Magyarország rendőrállam. Nem azért jöttünk ide, hogy Magyarország ellen izgassunk, — mondta. A szolgabiró végül megengedte, hogy a szónokok nem politikai beszédeket tarthassanak. Ennek folytán Kronawetter fölállott egy székre és beszédét Vörösmarty Szózatának néhány sorával kezdte, melyben a magyarok szabadságharczáról van szó s azt mondta, hogy szinte érthetetlen, hogy a magyar nép, mely oly hősiesen küzdött a szabadságért, most ily ellenszenvesen fogadja a bécsi vendégeket, kik merő rokonszenvből lépték át a magyar határt és ha a magyar nép ily rendőri önkényt eltür, ugy nem érdemel meg olyan nagy költőt, a milyen Vörösmarty volt. Bincsik e szavaknál kijelentette, hogy kénytelen a gyülést feloszlatni, mire Kronawetter abbahagyta beszédét és a társaság lehangolva vonult Ujfaluba, hogy a legközelebbi vonattal visszautazzék. A vonat elindulásakor a zenekar az osztrák himnuszt és a Rákóczi-indulót játszotta.

— **A galicziai hadgyakorlatokon** a király is ott lesz s már augusztus 31-én megérkezik Lembergbe, hol szeptember elsején és másodikán marad. Szeptember másodikán délután a király Hrusowba megy a hadgyakorlatokra. Ott lesznek Károly Lajos, estei Ferencz Ferdinánd és Albrecht főherczegek is.

— **A gyalogsági főfelügyelő Kolozsváron.** Kolozsvárról táviratozzák, hogy báró *König* Gyula gyalogsági főfelügyelő tegnap odaérkezett a csapatok megvizsgálása végett. A tisztikar a főfelügyelő tiszteletére ma társas összejövetelt rendez.

— **Diplomaták baja.** Athénből táviratozzák e hó 9-ikéről: A Phaleron-szinházban ma este kellemetlen inczidens történt egyrészről Ghalib bey török követ, Alfréd bey és Aziz bey követségi titkárok és másrészről Argyropolus őrnagy, Kamaru követségi titkár s még több egyén közt. Az inczidensből kifolyólag Ghalib bey török követ, a ki sértve érzi magát, elégtételt kért Dragumis görög külügyminisztertől. A külügyminiszter megigérte, hogy az ügyben vizsgálatot fog inditani. A török követség két titkárát, a kik az ügyben személyesen is érdekelve voltak, ellenfeleik ma kihivták párbajra: Alfréd bey és Pierakosz hadnagy ma meg is verekedtek s a párbaj az utóbbinak sulyos sebesülésével végződött. Attól tartanak, hogy ebből az ügyből kifolyólag még több párbaj is lesz. Az athéni távirat egy szóval sem emliti az inczidens mibenlétét, de ugy látszik, hogy a török diplomáczia tagjai és a görög tisztek közt tettleges sértések történtek.

— **A szülői gondatlanság.** *Zala-Kis-Kanizsán,* mint tudósitónk irja, e hó 8-án Gáspár Ferencz földmives négy éves fiacskáját magára hagyták a család tagjai s a kis gyermek az udvaron levő fedetlen kutba bukott. Mire a szülők haza kerültek, a kis fiu már halott volt. — Ugyancsak a szülői gondatlanság okozta azt is, hogy *Oltárczon* Józsa György községbiró ötéves gyermeke a konyhában összeégett. Mig anyja kiment, a gyermek a tüz körül kezdett játszani s e közben a ruhája meggyuladt. A szerencsétlen gyermek egy óra lefolyása alatt nagy kinok közt meghalt. A rendőrség mind a két helyen vizsgálatot inditott meg.

— **Az Aetna lázban.** Cataniából táviratozzák, hogy az Aetna erős forrongásban van. Tegnap éjféltől esti hat óráig a környéken tizenegyszer éreztek földrengést. Tegnap egy óra husz perczkor az Aetna déli oldalán, mintegy tizennyolcz kilométernyire Cataniától, nagy szakadék támadt, melyből láva ömlött ki. A lávafolyam nagyon bőséges és kivált Rinazzi községet, meg Belposto falut fenyegeti. A láva-ömlés az éj folyamán nyugtalanitó arányokat öltött. A láva-folyam két ágra oszlott, melyek közül az egyik Nikolosi irányában, a másik Belposto felé hatolt előre. A Nikolosi felé hatoló láva már csak hat kilométernyire van a községtől. A mezei károk nagyon jelentékenyek. Az éj folyamán az Aetna környékén erős földrengést éreztek. Bár a lakosság az Aetna kitörése következtében nagyon meg van rémülve, mégis nyugodtan viseli magát. A kitörés kevésbé heves, mint 1886-ban volt. *Nicolosiból* táviratozzák mai kelettel: A nép a székesegyházon kivül hallgatta a misét, mert a földrengés miatt féltek a székesegyházba menni. A földrengés időnkint meg-megujul. Öt kráter önti a lávát. Még mindig erős földalatti moraj hallatszik. Zafferanában 12 ház és a templom egy része bedőlt. A kitörés folytonosan nagy mérvben tart.

— **Óriási hőség Spanyolországban.** Sokat panaszkodunk a mi kánikulánkra, pedig mi még aranyvilágot élünk a szegény spanyolokhoz képest. Fogalmunk sincs arról a hőségről, a mely a caballérok regényes földjét most pokollá változtatja. Madridban a hőmérő árnyékban 38 fokot, napon pedig 44 fokot mutat. A puerta del solon teljességgel nem lehet déltájban exisztálni. Sevillában a hőmérő a napon 54 fokig emelkedik s az árnyékban is 49 fokos a hőség A madarak ennek következtében holtan hullanak le a fákról s a háztetőkről. Valenciában is rendkivüli az idén a forróság.

— **A bukaresti dráma folytatása.** A Nikoleszko-Alexiano bukaresti botránydrámának, melyet lapunk egyik korábbi számában részletesen megirtunk, egészen váratlan és meglepő folytatása akadt abban, hogy a botránydráma hősnőjét, Alexiano egyetemi tanár feleségét elfogták. Az elfogatásra nem közvetlenül a fiatal alügyész hirtelen halála adott okot, mert a bonczolás konstatálta, hogy Nikoleszko öngyilkos volt; a dráma hősnője közönséges lopásnak a gyanuja alatt áll. Catargi vizsgálóbiró ugyanis kiderítette, hogy Alexiano asszony Djuvaru ur kiséretében, a ki titkár a külügyminiszteriumban, kétszer is megfordult titokban az öngyilkos alügyész lakásán, hogy viszonyuk bizonyitékait kézrekeritse s most kiderült, hogy abból a szekrénykéből, melyben Alexiano asszonynak kedveséhez intézett szerelmes levelei voltak, a levelekkel együtt nagyobb összeg pénz is eltünt. Alexiano asszonyt ezenfelül még az a gyanu is terheli, hogy viszonyának következménye is lett volna, melytől férjének tudtával és beleegyezésével orvosi beavatkozás segélyével szabadult. Mindez arra vezetett, hogy Catargiu vizsgálóbiró a dráma hősnőjét elfogatta. A mi a férjet, Alexiano egyetemi tanárt illeti, ez oly különös szerepet játszott az egész botránydrámában, hogy az egyetem tanári kara egyenesen felszólitotta, hogy mondjon le állásáról. Alexiano dr. eddig vonakodik e felszóhtásnak eleget tenn.

— **A negyedik dunai hid.** Meglepetés várta ma reggel az eskütéri Dunapart lakóit. A miről már régóta nagyon sokat hallottak, abból — bár keveset — de mégis láthattak valamit. Ma reggel kezdtek hozzá a mérnökök a hid irányának megállapitásához s a szükséges mérésekhez. Ezeknek a munkálatoknak a megejtésére két, jelzőzászlókkal ellátott csónakot erősitettek horgonyokkal a Duna közepére. A mérnökök munkáját, a hidépités első ez jelét kora reggeltől fogva a kiváncsiak serege nézi.

— **Vallásos oktatás az őrültek házában.** A lipótmezei országos tébolyda igazgatója, *Niedermann* tanár, a tavaszszal felkérte *Vaszary* Kolos herczegprimást, hogy nevezzen ki a tébolyda számára egy lelkészt, a ki a boldogtalan őrülteket lelki vigaszszal ellássa s azokat, a kiknek nincs egészen elhomályosulva a lelkök, vallásos oktatásban részesitse. A herczegprimás most *Spertl* Györgyöt, a krisztinavárosi plébánia öreg káplánját nevezte ki, a ki ezt az állást legközelebb el is foglalja. Az országos tébolydában az év folyamán a világi ápolónőket apáczákkal váltják fel.

— **A laczfalusi betiltott oláhgyülés meghivóját** közli egy vidéki lap. Ennek a meghivónak az ötödik pontja olyan, hogy az államügyészség figyelmét erősen provokálja, mert valósággal lázit. A famózus ötödik pont igy hangzik: «Miután a fernezelyi ugynevezett dinamitmerénylet rendezése; a tordai, szilágy-somlyói és aradi basibozukok hallatlan vandalizmusa által, elkövetett kvalifikálhatlan eljárás következtében konstatálva lett az a szomoru tény, hogy a tényleges kormányzat alatt személyes és polgári becsületünk, életünk, vagyonunk, a közcsend és a honpolgárok egyetértése ellen a legvadabb merényletek követtetnek el fesztelenül, egész nyilvánosan «palam et publice» az országbeli *köztekintélyek tudatával s közremüködésével,* az értekezlet nyilatkozik ezen merényletekkel szemben s meghozza az illő határozatokat, hogyan védjük becsületünket, békénket, vagyonunkat s életünket.»

— **Herczegovinai medvetánczoltatók bosszuja.** Nem régen történt, hogy Herczegovinából egy medvetánczoltató kóbor czigánycsapat Olaszországba jutott s Cuneo környékén addig mulattatta a maczkóval a népet, mig a lakosság észre nem vette, hogy a maczkó csak a közfigyelem összpontositására való. Valahányszor ugyanis a produkczió folyt, nagyobb lopás is történt a községben. A czigányok a lakásokba hatoltak s meglopták azokat, a kik gyanutlanul nézték a tánczoló medvét. Ekkor az egész bandát kikergette a nép a községből, a hatóság pedig Ausztria határára tolonczolta a czigányokat. A fekete hegyek vad gyermekei utközben boszuból eleresztették a medvét, mely azóta folytonos rettegésben tartja a környék lakosságát. Többször vadásztak rá, de eddig sikertelenül.

— **Ujságirók az oroszlánketreczben.** Veronában történt az eset, a hol most Veltran állatszeliditő mutogatja állatseregletét. Biasoli és Poggiani ujságiróknak eszökbe jutott, hogy nem kis szenzácziót lehetne azzal kelteni, ha az állatszeliditővel együtt bemennének az oroszlánok ketreczebe. Megbeszélték a dolgot Veltrannal, a ki elfogadta az ujságirók egyetlen feltételét, hogy annak az előadásnak, a melyen ők is szeszepelni fognak, a tiszta jövedelem jótékonyczélra fordittassék. A két uri ember annak idején bátran be is lépett a ketreczbe s nyugodtan leültek a számukra odatett székekre. Veltran pezsgős palaczkot bontott ki s koczczintott bátor társaival. A nézők tapsoltak. Ekkor az egyik oroszlán gyanus sompolygással közeledett Biasolihoz, a ki tudta, hogy magát ugy sem védhetné, tehát nyugodtan maradt. A Veltran feladata volt, hogy a fenevadat visszatartsa. Az állatszeliditő végig vágott korbácsával a bestián, mire az morogva visszavonult. A közönséget nagyon izgatta ez a dolog, többen rosszul lettek, az asszonyok közül egy pár elájult. A nézők egy része tapsolt, a másik része pedig követelte, hogy hagyják abba ezt a veszélyes produkcziót. Veltran ugy látszik maga is tartott attól, hogy a közönség izgatottsága átragad az állatokra s akkor nem lesz képes az oroszlánokat féken tartani, mert hirtelen kézen fogta a két ujságirót s kivezette az oroszlánok ketreczéből. Csak ekkor szabadult fel a közönség a lidércznyomás alól s élénken evviválta a merész fiatal embereket.

— **A 48-as kiállitás a vigadóban** a mult hét folyamán négyszáznál több uj ereklye-tárgyat vásárolt; ezek között nagyon szép egykoru képeket és okmányokat.

— **Felrobbant lőporgyár.** San-Franciscóból arról kapunk táviratı értesitést, hogy ott tegnap reggel a várostól tizenkét mértföldnyire lévő lőporgyár fölrobbant. A környék összes épületei elpusztultak. 180 munkás életét vesztette. A szerencsétlenül járt munkások nagyobbrészt khinaiak.

— **A christiansandi tüzvész** összesen 356 főépületet pusztitott el, melyek 3,800.000 korona értékben biztositva voltak. Az összes kárt egy távirati tudósitás szerint hét millióra becsülik.

— **Óriási tüzvész.** Londonból táviratozzák a Reuter-ügynökségnek egy St-Johnból (Uj-Fundland) érkezett távirati hire szerint, hogy ott tegnapelőtt éste nagy tüz ütött ki, mely a város kétharmadrészét elhamvasztotta. Sok templom és középület teljesen leégett. A kárt három-négy millió font sterlingre becsülik. Ezer ember hajlék nélkül maradt.

— **Öngyilkos plébános.** Skorpil Alajos podebradi plébános e hó 9-én öngyilkosságot követett el. A szobájában tükör előtt halántékon lőtte magát. Hogy miért követte el a szomoru tettet, azt nem tudják. A környékbeliek nagyon szerették, a mit eléggé bizonyit az, hogy még a protestáns lakosság is megkoszorúzta a sirját.

— **A feleség nyelve** sok férjnek hozott már keserves napokat. De talán egynek se többet, mint Dulovecz János magyarpataki gazdaembernek, a ki azt a merész tettet követte el, hogy a télen elvett egy hátvanhat éves menyecskét. Az asszony már a mézes hetek alatt jelét adta annak, hogy időnkint kifogyhatatlan szózáporral tudja megmosni a férje fejét. Dulovecz egy darabig bujdosott a háza körül, végre is kegyetlen furfanggal segitett magán. Mézes-mázos szavakkal megbékitette a feleséget s miközben megcsókolta, arra kérte, hogy nyujtsa ki a nyelvét. Az asszony kinyujtotta. Ekkor Dulovecz hirtelen leharapta azt a nyelvet, mely olyan sok nehéz órát szerzett már neki. A harapós férjet a hatóság felelősségre vonja.

— **Az ezred fia.** A 13-ik huszárezrednek érdekes ajándékot hozott be a Ferencz József lovassági kaszárnyába tegnap reggel Szászy huszárönkénytes; a mint az önkénytes a városligeten lovagolt keresztül, egy bokor alján egy kitett pólyásbabát talált, maga mellé vette a szegény kis teremtést a nyeregbe és ez volt az az ajándék, melylyel az ezredhez beállitott. Mint illik, legelőször is az inspekcziós hadnagynak, Szikszay Ferencznek jelentette a pólyás regrutát, ki végre Bessenyei ezredes elébe került rapportra. A pólyás-huszár elsirta magát a rapporton, mire a derék huszárok rögtön tejet adtak neki; a kicsike most már mosolyogni is kezdett s egészen jól érezte magát a tizenhármasoknál, de annál nagyobb zavarban voltak a tizenhármasok jószivü ezredesükkel az élén, mert nem tudták, hogy mit csináljanak a kicsikével addig is, mig nyeregbe ülhet. Végre egy derék házas őrmester oldotta meg a kérdést olyképen, hogy örökbe fogadta az ezred fiát, a kit valami szivtelen anya elhagyott.

— **A debreczeni apagyilkos Illaván.** Móricz József, a debreczeni hirhedt apagyilkos, az illavai fegyházban bünhödik nagy bünéért. A rabságot nehezen viseli s attól lehet tartani, hogy előbb-utóbb megtébolyodik. A fegyházban mint tollforgató embert megpróbálták az irodában alkalmazni, de nem boldogultak vele, mert a helyett, hogy a rendes irodai teendőket végezte volna, a saját történetének megirásával irta tele az elébe adott papirt. Móricz Józselnek, a ki nem közönséges müveltségü ember, az irás valóságos szenvedélye. A rabságban versirással üzi el unalmát. Egész halom verset irt már össze.

— **Kirándulás Vasvári Pál sirjához.** Vasvári Pál, Petőfi kortársa, a márcziusi napok legkitünőbb szónoka, Kolozsmegyében a gyalui bérczek között esett el. Seregével együtt lemészárolták az oláh fölkelők. Vasvári a Rákóczi-szabadcsapatnak volt a vezére, seregében volt két század honvéd és egy bécsi légióbeli halálfejes csapat. Ezek vezérükkel együtt hősi halált haltak. Hamvaik ott pihennek a gyalui havasok *Puntinelli* nevü legszebb részén. Ide kirándulást rendeznek most Kolozsvárról. A rendezők felhivják mindazokat, a kik a kirándulásban részt kivánnak venni, hogy ebbeli szándékukat levélben a kolozsvári 1848—49-iki orsz. ereklyemuzeummal csütörtökön estig közöljék. Az indulás szombaton reggel öt órakor történik Kolozsvárról.

— **Uj postahivatal Budapesten.** A budapesti m. kir. posta- és távirdaigazgatóság a következők közlésére kért fel bennünket: Budapest fő- és székváros VI. kerületében a rózsa-utcza és Szondy-utcza sarkán levő rózsa-utczai 99. számu házban ez évi julius 11-én «Budapest-Terézváros» elnevezés alatt uj II. osztályu, csupán felvételi szolgálatot teljesitő, nem kincstári postahivatal állittatik ki. Ez a postahivatal levélpostai és kocsipostai küldemények, 500 frtig terjedő postautalványok, utánvételek és postai megbizások fölvételével és továbbitásával lesz megbizva. Összeköttetését a postahivatal a Budapest fő- és székvárosban berendezett helyi, illetve gyüjtőjáratok utján kapja. A nevezett uj postahivatal életbeléptetése napjával a király-utcza és Erzsébet-körut sarkán levő, eddig «Budapest-Terézváros» elnevezést viselő kincstári posta- és távirdahivatal «*Budapest-király-utcza*» elnevezést kapja.

— **A kolera.** Tegnapi számunkban megirtuk, hogy Asztrakánban komoly zavargások fordultak elő abból az okból, mert az ottani kormányzó testi fenyiték alkalmazásával szoritotta a kereskedőket a koleraügyben tett intézkedések végrehajtására. A zavargásokról kiadott hivatalos komüniké, egy mai pétervári távirat szerint, más szinben tünteti fel a dolgot. A hivatalos komüniké ugyanis azt mondja, hogy a koleraelleni intézkedések a munkások között alaptalan hirek terjesztésére szolgáltatiak alkalmat. Igy azt mondták, hogy kolera nincs is s a betegeket ok nélkül viszik a kórházakba, és a koporsókba élőket is fektetnek és mészszel öntik le. A néptömeg tettlegességre vetemedett az orvosokkal szemben, kihozta a kolerabetegeket a kórházakból és felgyujtotta a kórházakat. A kormányzó házának ablakait kövekkel dobálták. Midőn minden nyugalomra intés eredménytelen maradt, a rendőrség fegyverét használta. Az első lövés után a néptömeg szétoszlott. Két gyalogsági zászlóalj megérkezte után a nyugalom helyreállott. A vétkeseket felelősségre vonták. További hireink, melyek az egyes keleti államoknak a kolera behurczolása elleni védekezésére vonatkoznak, a következők:

Konstantinápoly, julius 10. (Az *Egyetértés* távirata.) Az egészségügyi tanács elrendelte, hogy Konstantinápolyban az orosz kikötőkből jövő provenienczák számára vesztegzárat állitsanak fel. Az egészségi állapot Konstantinápolyban és környékén általában kielégitő.

Szófia, julius 10. (Az *Egyetértés* távirata.) A közegészségügyi tanács elrendelte a legszigorubb profilaktikus intézkedéseket a kolera behurczolása ellen.

Bukarest, julius 10. (Az *Egyetértés* távirata.) A kormány a növekvőben levő koleraveszély alkalmából a következő intézkedéseket tette: A Fekete-tengerről a Suchum-kale és a török határ közt levő kikötőkből érkező provenienczákra nézve Constavcia és Mangalia kikötők elzáratnak. A Fekete-tenger egyéb kikötőiből jövő hajókra nézve az orvosi vizsgálat rendeltetik el. A Suchum-kaletól a török határig terjedő területről jövő provenienczákra 11-napi vesztegzár van elrendelve Sulinában, hol a többi hajók orvosi megvizsgálását is foganatositják. Az orvosi vizsgálatot Galadban, Tultsában, Brailában és Ungeniben (a Pruth mellett) is foganatositják. A Pruth többi kikötőit elzárják. A Sulinában orvosilag megvizsgált hajókat Tultsa, Galad és Braila kikötőkben ujabb orvosi vizsgálat alá vetik. Brailában szintén orvosilag megvizsgálják az orosz dunai kikötőkből érkező hajókat. A romániai Kilia és Szt. György dunai kikötőket elzárják.

Páris, julius 11. Egy lap jelentése szerint *Pasteur* állitólag kolerinben megbetegedett.

Rövid hirek. *Roragnateban,* Lecco mellett, a plébánost pár nap előtt éj idején meggyilkolták. A büntett bosszu müve. — *Dobczyce* környéken borzasztó vihar volt a napokban. A kár sok ezer forintra tehető. A villám a mezőn két parasztasszonyt agyonütötte. — *Az Arlberg*-vasuton, mint Bécsből táviratozzák, a személyforgalmat az utasok átszállása mellett a nappali órákra helyreállitották. — *Dióson* Kiss Menyhértné borzasztó módon mult ki e hó 6-án. Egy ház kigyuladt s mikor a szegény asszony bement valamiért, a mit kiakart hozni, az égő fedél rászakadt. — *Román-Ujfaluban* Danilor Kata és Danilor Milka szerecsikával megmérgezték egy beteg rokonukat, a ki ennek folytán meghalt. A méregkeverőket elfogták.

= **Kitüntetett rendőr.** Szép ünnepély folyt le vasárnap délelőtt a temető melletti rendőr-laktanya udvarán abból az alkalomból, hogy a király *Tar* Sándor rendőrellenőrnek, hosszu éveken át tanusitott buzgó szolgálataiért, a koronás ezüstérmet adományozta. Az éremnek ünnepélyes átadására, délelőtt 11 órakor *Pekáry* József főkapitányi helyettes nagyszámu rendőrtisztviselővel jelent meg s ott voltak a szolgálatban nem lévő rendőrök is. Az érmet *Bornemisza* Boldizsár főparancsnok adta át a kitüntetettnek, szép beszéd kiséretében, melyben az egybegyült rendőröket is buzgalmas, kitartó munkára buzditotta.

= **Égő ravatal.** Rémes jelenet játszódott le vasárnap reggel *Toppler* Károly királyi kuriai birónak Sándor-utcza 7. számu lakásán. A szalónban ugyanis a kuriai biró elhunyt felesége feküdt ravatalon s alig gyujtották meg reggel a koporsó körül a gyertyákat, ezeknek lángjától a gyászdisz tüzet fogott. A tüz pillanat alatt belekapott a szemfödőbe s az egész ravatal és koporsó elhamvadásától lehetett tartani, a mikor a VIII. kerületi tüzoltóőrség megjelent s pár percz alatt sikerült a koporsót megmenteni s a tüzet eloltani.

= **A mulatság vége.** *Stefán* Péter 26 éves napszámos tegnap este ki ment a Svábhegyre *Trenka* Rudolf és Ferencz munkásokkal, s betértek egy utszéli korcsmába. Borozás közben szóváltásba elegyedtek, melyből véres verekedés lett. *Stefán* Trenka Rudolf fejét több helyütt bezuzta, mit Trenka öcsese, Ferencz meg akart boszulni s éles késsel rohant rá, több szurást ejtve rajta. A megsebzett ember erre bőszülten ugrott támadójára s három helyen ugy mellbe szurta, hogy Trenka Ferencz is eszméletlenül terült el a padlón. Mind a három sulyosan sebesültet a Szent-János kórházba szállitották.

= **Sikkasztó emberbarát.** A következő sorokat vettük. Az Egyetértés vasárnapi számában azon hir áll, hogy a Hirsch báró által jótékonysági czélokra szánt pénzekből «bizonyos» Singer Mihály nagy összegeket elsikkasztott s aztán Amerikába szökött volna. E hirre vonatkozólag, mint a távollevő Bischitz Dávidné meghatalmazottja kijelentem, hogy nevezett Singer Mihály még április havában kilépett ugyan a szolgálatból, de pénzkezeléssel nem levén megbizva, sikkasztást el sem követhetett. A közlemény e tekintetben nem felel tehát meg a valóságnak. Dr. Friedmann Bernát ügyvéd.

= **A rendőri sajtóiroda hirei.** *Tóth* János harminczkét éves kocsis, ki tegnap saját vigyázatlanságából sörrel megrakott kocsija alá került, ma reggel a Rókus-kórházban meghalt. — *Rothaller* Józsefné házmesternőt vasárnapra virradó éjjel egy eddig ismeretlen bérkocsis a Bajza-utcza és Andrássy-ut sarkán elgázolta. — *Sikk* Károly müszaki katonát szombaton éjjel Kőbányán veszekedés közben egy ismeretlen ember ugy fejbe vágta, hogy Sikket a helyőrségi kórházba kellett szállitani.

= **Arczképek** olajfestmények, krétarajzok fénykép után, árjegyzék bérmentve. Neumann Ignácz festő, Budapest, váczi-körut 7.

SPORT.

— **A tiszai regatta-szövetség** versenyeinek második része — mint Szegedről táviratozzák — tegnap délután nagy érdeklődés mellett folyt le. A Skiff-versenynél első lett a budapesti-, a négyevezős versenynél szintén a budapesti-, a kettős páros evezős versenynél első a temesvári csónakázó egylet; a hajósok versenye és a két evezős verseny elmaradt.

— **A magyar testgyakorlók köre** vasárnap délután rendezte VI. nyilvános viadalát az ügető versenytéren. A tribünöket nemcsak számban, de minőségben is szép közönség lepte el, mely a versenyek végéig ott maradt. Versenybirákul szerepeltek Porzsolt Gyula elnöklete alatt Bék..ffy Károly, Soltész (a Hunnia bicykle-klub elnöke), Kükemezey Árpád, Tedesco Lajos, Vécsey titkár, Gálos Kálmán stb. A versenyeket mintegy ötven kerékpárosnak diszfelvonulása előzte meg Müller Dávid vezetése alatt. A versenyek lefolyása a következő: 1. *Juniorok versenye.* (100 m. sikfutás) 5 versenyző közül első lett Eisler Béla 12 mp. alatt. 2. *Távfutás.* (3 km.) 6. vers. közül első Fabinyi János 11 p. 6 mp. a. 3. *Kerékpárverseny.* (1000 m.) 6 vers. közül első Holéczy Ignácz 2 p. 2 mp. a., második Weinréb Károly. 4. *A magas ugrásban* négy vers. közül Réthy Károly ugrott legmagasabbat (1.72 m.), aztán Sachs Lipót (1.67 m.) 5. *Sikverseny* (100 m.) 5 vers. közül első Sachs Lipót 12 mp. a. 6. *A bajnoki gyaloglás* (5000 m.) igen érdekes küzdelem volt. Vidor Jenő bajnokjelölt ellen szálltak sikra öten. Folyton Kellner Gyula vezetett, kinek Vidor mindig a nyomában volt; a nyolczadik (utolsó kömél) végre eléje került s szépen győzött, 27 percz 46 mpercz alatt érve czélhoz. 7. *Sulydobás távolba,* öten dobtak; győztes lett Freund Sándor, ki a $7\frac{1}{2}$ kgr. sulyt 9.40 m. távolságra dobta. 8. *Koronázási jubileumi emlékverseny* (2000 m., sikfutás), 5 vers. közül első K. Császár Géza, 26 mp. a. 9. *Kerékpárverseny,* (5000 m.) 5 versenyző közül első Balogh Hugó 10 p. 30 mp. a. 10. *Akadályverseny* (1000 m.), 3 db 1 m. magas sövénynyel és 5 db 2 méter széles és 60 ctm. magas akadálylyal. 5 vers. közül első Malesiner Gyula 3 p. 33 mp. a. 11. *Növendékek kerékpár-versenye.* (Pálya egyszer körül. 3 vers. közül első Balassa Árpád 1 p. 45 mp. a. 12. *Tornázás a magas nyujtón.* A résztvevők mind igen ügyesen és szabatosan végezték mutatványaikat, de különösen kitüntek Müller, Kohn, Fischel és Kellner. 13. *Vigaszverseny.* (200 m.) 3 vers. közül első Goldschmied 35 mp.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A fő- és székváros közigazgatási bizottsága** ma délelőtt *Ráth* Károly főpolgármester elnöklete alatt ülést tartott. A főpolgármester jelenti, hogy a félévi és junius havi jelentéseket átnézte s miután azokban semmi inditvány nincs, azt hiszi, hogy azokat felolvasás nélkül tudomásul veszi a bizottság az eddigi szokás szerint, mert az igen terjedelmes jelentések felolvasása sok időt rabolna el. A jelentéseket tudomásul vette a bizottság. Dr. *Gombár* Tivadar főv. bizottsági tag interpellálja a főpolgármestert, hogy a várban miért nincs nagyobb gondoskodás a csatornazáró rácsozatok elhelyezésére. Tudtával huszonöt ilyen csatornazárónak kellene elhelyezve lenni, de ezek közül egyetlen egy van jó állapotban, a többi törött s igy a csatornák büzös lege megfertözteti annak a városrésznek levegőjét is, a melynek ugy sincs egyebe eddig, mint jó levegője. A huszonöt csatornafödőn kivül, még huszonháromra volna szükség s kéri a polgármestert, hogy sürgősen intézkedjék, nehogy a kánikulai melegben a főváros első kerületének közegészségi viszonyai a legrosszabbra forduljanak. *Gerlóczy* polgármester felelve az interpellláczióra, tudatja hogy már intézkedéseket is tett e tekintetben s ha az még nincs végrehajtva, meg fogja sürgetni. Ugyanezt a választ adja Rémi Róbertnek, hasonló felszólalására a várból lefolyó vizekre vonatkozólag. *Jankovich* Gyula királyi adófelügyelő jelentése szerint julius hóban egyenes adóban befolyt az állampénztárnál 856.035 forint, tehát 244.203 forinttal több, mint az előző évben, a fő- és székvárosi adópénztárnál 235.708 forint, tehát 17.461 forinttal kevesebb, mint az előző év junius havában; bélyeg- és jogilleték czimén 305.905 frt folyt be, azaz 64.741 frttal kevesebb, mint az előző év junius havában. *Gebhardt* Lajos tiszti főorvos jelentése szerint a főváros közegészségi állapota javult, a mennyiben ugy az általános halálozás, valamint a ragályos megbetegedési esetek száma jelentékenyen (33%-kal) csökkent. Élve született junius hóban 1469, elhalt 1155 egyén s igy a születések 314 esettel multák felül a halálozásokat. 1892. év hat első havában élveszületett 9350, meghalt 7611 egyén. A junius havi 1155 haláleset különben a következő betegségek között oszlik meg: Tüdő- és hörglob 146, tüdővész és tüdőgümő 199, gyomor- és bélhurut 162; ragályos kórok közül halállal végződött: himlő 2, vörheny 19, kanyaró 28, roncsoló toroklob 54 és torokgyik 14 esetben. Legnagyobb volt a halálozás a VIII., VII., VI. és IX. kerületekben. A *hevenyragályos* kórok közül 1112 megbetegedési esetet jelentettek be, ezek közül majdnem fele (567) kanyaró s 154 eset vörheny, 187 roncsoló toroklob-eset volt. Előfordult továbbá 453 gyomor-bélhurut, 90 tüdővész és 89 váltóláz-eset. A fővárosi kórházakban 6597 fekvő és 8921 járó beteget kezeltek, a kerületi orvosok pedig 2254 beteget gyógykezeltek, összesen tehát 17.772 beteget, 3001-el kevesebbet kezeltek, mint a mult hóban. A jelentés szerint a *köztisztaság* a csatornázatlan és kövezetlen utczákban *nagyon hiányos.* A vizvezetéki viz az V—VIII. kerületek külső részeiben zavaros, a közkutak vize azonban tiszta. — A X. kerületi *iratos árok* és környékének köztisztasági viszonyai tárgyában interpellált az elmult hóban *Havass* Imre kir. főügyészi helyettes. *Haberbauer* tanácsnok jelenti, hogy e tárgyban eljárt és szigoruan megtiltotta az árok környékén való szemétlerakást s utasitotta az elöljáróságot, hogy az eddig lerakott szemetet elegyengesse és befödesse. Magát az iratos árkot a városon kivül is beboltozni azonban nem tanácsos, mert a 4200 méter hosszu árok befödése 130.000 forintba kerülne s az árok környéke még eddig teljesen lakatlan és csak ezután kerül szabályozás alá. *Havas* Imre főügyész tudomásul veszi a jelentést, de azt hiszi, hogy az árok befödését talán részletekben lehetne eszközölni. — Az államrendőrség jelentése, melyet *Lukács* főkapitányi titkár mutatott be, igen kedvezőnek mondja a fővárosi közbiztonsági állapotot; konstatálja, hogy az egész jubileumi ünnepség alatt, mindössze kilencz kisebb zsebtolvajlás és egy jelentéktelen betörés volt bejelentve a rendőrségnél. Az ember élete és testi épsége ellen elkövetett 729 eset közül csak öt volt szándékos emberölés kisérlete és három gyermekölés, egy félév alatt. Vagyonelleni büntettek közül tizenkét rablás volt, de csak négy komolyabb jellegü. Ezeket azonban mind kinyomozták. Ez után a különböző közigazgatási ügyeket intézték el.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Mentő-tisztek.** Az önkéntes mentő-egyesület kötelékében a mult héten végződött az idei mentő-tiszti tanfolyam, melynek befejeztével nyolcz önkéntes mentő — valamennyi orvosnövendék — sikeresen letette a vizsgálatot, melyen a főváros részéről dr. *Magyarevits* Mladén kerületi orvos, az egyesület választmánya részéről pedig dr. *Adler* Zsigmond volt jelen. A vizsgálat gyakorlati és elméleti volt s a szakférfiak megelégedésére folyt le. A vizsgálat végén a következő mentőket léptették elő mentő-tisztekké: Bakóczy János, Etienne Károly, Balogh Dezső, Uti István, Róna Lajos, Weinberger Miksa, Horn Ignácz és Wirosztek Adolf E tiszti kinevezések megszünését jelentik egy olyan elvnek, mely a mentőegyesület működésének első éveiben igen hasznosnak bizonyult. Állott pedig ez az elv abból, hogy a mentőegyesület tagjai szerényen, minden feltünés nélkül folytassák emberszerető müködésüket. Rangkülönbség nem volt köztük s nem volt tere a feltünési viszketegnek sem, mert a gondos igazgatóság — igen helyesen — ügyelt reá mindig, hogy a jószivü könyomatos ne terjeszsze külön is a hirnevét az egyesület egyes törekvő tagjainak. Azóta megfordult a dolgok sora s az érdemes igazgató ismert nevén kivül igen gyakran találkozunk más nevezetesebb mentők reklámjaival is. És most aranyzsinórral különböztetnek meg egyeseket a többségtől. Bizony kár volt eltérni a régi, kipróbált elvtől. Az igénytelenség az önzetlenségnek, ez pedig a kötelesség mellékgondolatot nem ismerő teljesitésének volt biztositéka.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Ravachol kivégzése.** Ravacholt, mint egy mai montbrisoni távirat jelenti, ma hajnali félötkor kivégezték. Ravachol a fogházból a vérpadig vezető uton a Carmagnolt énekelte. A guillotine lépcsőjére érve, igy szólt a hóhér segédeihez: «Hagyjatok beszélni!» de ezek megragadták és előrehurczolták, mire Ravachol ujra a Carmagnolt énekelt. Ravachol akkor is énekelte a dalt, mikor a kés lecsapott a nyakára.

Egy második montbrisoni táviratunk megerősiti Ravachol kivégeztetését; e távirat szerint Deibler hóhér már tegnap este Montbrisonba érkezett és rögtön a fő-államügyészhez ment, a kitől a polgármester jelenlétében megkapta a kivégzésre vonatkozó utasitásokat. A kivégzés alatt a fogház őrizetére és az utczák elzárására két szakasz dragonyos volt kirendelve. Ravachol félöt órakor lépett a vérpadra a Carmagnolét énekelve. Utolsó szavai voltak: «Éljen az anarkhia!»

A kivégzést megelőző napról a párisi *Figaro*-nak a következőket irják Montbrisonból: Montbrison városkában teljes nyugalom uralkodik. Anarkhistáknak nyomát sem látni. A szükséges óvintézkedések meg van-

nak téve s a tárgyalásra érkezett rendőrség legnagyobb része még most is ott van. A törvényszéki épület körül, melyben a fogház is van, husz lépésnyi távolban szuronyos katonaság áll őrt, mely senkit sem bocsát keresztül a kordonon, hacsak Párisból vagy Lionból irott engedélyt nem mutat fel. Ravachol czellája az első emeleten van. A fogoly nyugodtan viseli magát s a levelek, melyeket ir, szinte bámulatos lelki nyugalomra vallanak. Az egyik levélben, melyet bátyjához intézett, egy bizonyos baj ellen Raspail orvos gyógymódját ajánlja s megnevezi a gyógyszertárt, melyben az orvos gyógyszere kapható. Ravachol czimére naponkint érkeznek öt, tiz, husz frankos utalványok olyan dühös kéziratgyüjtőktől, a kik azt hiszik, hogy Ravachol maga irja alá az utalványt és igy reménylnek a hires anarkhista aláirásának birtokába jutni. Az utalványokat azonban a fogházfelügyelő irja alá. Ravachol egész magaviselete arra vall, hogy a legkevésbé sem fél a haláltól.

MULATSÁGOK.

— **Mulatság a Lukács-fürdőben.** Sikerült mulatság volt tegnap este a Lukács-fürdő nagy szállodájának disztermében. Az estét ének és zongorajáték nyitotta meg, mely után *Dávid* Józsa a szinészeti gyakorló-iskola növendéke Szinésznő akarok lenni, *Feld* Mátyás pedig Az orr czimü monológot adta elő. *Feld* Aurél pedig elszavalta Jókai A munkácsi rab czimü költeményét. Az előadást tánez követte, a mely reggelig tartott.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzés.** *Frankl* Lajos, Frankl Vilmos törökkanizsai földbirtokos és takarékpénztári igazgató fia e hó 7-én eljegyezte *Hirsch* Fridát, özv. Hirsch Simonné leányát Duna-Földváron.

GYÁSZROVAT.

Gyürky Pál gróf hetedik huszárezredbeli főhadnagy lelki üdvöért, csütörtökön tartották meg a rekviemet a Ferencziek templomában. A templom ez alkalomra mély gyászt öltött s ott láttuk a családtagok közül *Gyürky* Ábrahám és *Gyürky* Viktor és *Sant-Albinó* grófokat. Ezenkivül a megboldogult tiszttársai, élükön *Benkő* ezredessel, Kecskemétről jöttek föl a gyászmisére, hogy kifejezést adjanak szomoru véget ért bajtársuk iránt érzett kegyeletük és részvétüknek.

TÁVIRATOK.

Bécs, julius 11. (Képviselőház). A ház megkezdte a valutajavaslatok általános tárgyalását. A javaslat ellen szólásra jelentkeztek: Eim, Schlesinger, Dipauli, Kramar, Fuss, Gross, Lueger, Suess, Keizl, Morsey, Pater, Weber, Ebenhoch és Vasaty. Mellette: Treuinfells, Javorszky, Bärenreuter, Stalitz, Plener, Steinwender, Silva Taroueca. Foregger, Suklje, Menger, Jaques és Schwab. Eim, az első szónok a javaslatokat, mint elveikben hiányosakat, kifogásolja. A javaslatok feltételezései nem világosak czéljaikra és ingadozók eszközeikre nézve, s az adóteher emelésére vezetnek. Elismeri a pénzügyügyminiszter jó akaratát és becsületes igyekezetét. Panaszkodik az országok és népek tiszteletben nem tartása miatt, a mi tradiczionális. Háromszori ismételt kisérletek a valuta rendezésére, mind a háromszor meghiusultak. A keleti politikának, melyet német-magyar zászló alatt üznek, szónok rémes véget jósol. A valutarendezés sem alulról jön, hanem a hármasszövetségi politika következményekei. A valutarendezést mentőműnek nevezik. A csehek azonban megtanulták reszketni a német mentőművektől. (Derültség és élénk tetszés az ifjucsehek közt.) Szónok a szélső baloldal nézeteit czáfolja, mely párt a papiros forintot az osztrák hatalom kifejezésekint továbbra is meg akarja tartani. Épen a papirpénzgazdálkodás nyujtja a kapitálizmusnak a legjobb talajt.

Lemberg, julius 10. A polgármester közölte a községtanácscsal, hogy hivatalos értesitést kapott arról, hogy *ő felsége* augusztus 30-án vagy 31-én ideérkezik. A két és fél napra tervezett látogatás programmját még nem állapitották meg véglegesen. A községtanács elhatározta, hogy fogadó-bizottsággá alakul.

Trieszt, julius 11. Tegnap délután egy gradiscai szatócsot hamis ötvenforintos államjegyek kiadásánál kaptak rajta és letartóztatták. Az általa itt kiadott kilencz darab ötvenforintos államjegyet a rendőrhatóság bevonta. A Gradiskában kiadott kilencz darab hamis ötvenforintos kikutatásával a gradiskai kerületi főnökséget bizták meg. Sagradoban egy kocsis személyében elfogtak egy czinkostársat. A hamisitványok olasz eredetüek és a csalódásig hüek.

Kissingen, julius 10. A württembergi német pártnak mintegy hatszáz tagja ma délben ideérkezett és meglátogatta *Bismarck* herczeget. Vezetőjük üdvözlő beszédet intézett a herczeghez, a ki köszönettel válaszolt.

Kissingen, julius 11. Több mint 600 württembergi férfi és hölgy fejezte ki hódolatát tegnap Bismarck előtt. A herczeg a hozzá intézett beszédekre válaszolva, kiemelte, hogy az ismételt hódolatok bizonyitják, hogy a városabeliek többsége nincs egy véleményen azokkal, a kik ellene támadásokat intéznek. Köszönetet mondott a hölgyeknek megjelenésükért, mert ez azt bizonyitja, hogy az egységi-eszme mindenütt mélyre hatolt. Első kötelessége a béke fentartása, mely kelet felé is lehetséges, ha ügyes a diplomáczia. Azután a herczeg éljenezte a württembergi királyt. A beszéd óriási örömriadalt idézett elő.

Ems, julius 10. *Sándor* szerb király kiséretével ma a fürdő használása végett inkognitó ide érkezett. Atyja Lahnsteinig utazott eléje.

Gmunden, julius 11. A *cumberlandi herczeg* és neje tegnapelőtt este nyárára ide érkezett.

Páris, julius 10. Az indó-khinai kormányzó Hanoiból táviratilag jelenti, hogy egy franczia kanai élelmezési csapatot Langsonba menet Bacle közelében a khinaiak lesből megtámadtak. *Bonneau* a csapat parancsnoka, *Charpentier* tengerész-tüzérkapitány és a katonák a harczban megölettek. A csapat visszatért Bacleba és 17 sebesültet hozott magával.

Páris, julius 10. Carnot elnök ma a Tuilleriák kertjében résztvett az évenkint tartott tornagyakorlatokon. A községtanács elnökének üdvözlő beszédére Carnot beszédben válaszolt, melyben hangsulyozta, hogy a kormány érdeklődéssel kiséri az ifjuság törekvéseit. Boldognak mondja magát, hogy konstatálhatja az ifjuság folyton fejlődő ügyességét.

Páris, julius 10. A Havas-ügynökség jelenti *Fezből*: Az angol követ tegnap, Aitkebir ünnepének napján, kiakarta tüzetni az angol konzulátus épületére az angol lobogót, de a nép fenyegető magatartása következtében kénytelen volt ettől elállni. Este az angol követet a szultán fogadta, a ki szemrehányást tett neki azért, hogy adott szava ellenére ki akarta tüzetni a lobogót. A szultán a kihallgatás végén állitólag azt mondta volna a követnek, hogy «elmehet.» A követ erre elégtételt követelt a rajta és benszülött ügynökén, *Bubékr*-en elkövetett sértésért, a kit a néptömeg bántalmazott. A követ az Anglia által kivánt engedmények megadását követeli. A Havas-ügynökség távirata azzal vádolja a követet, hogy készakarva idézte elő a konfliktust és feszültnek mondja a helyzetet.

Páris, julius 11. Hir szerint a radikálisok a dahomeyi viszonyokra vonatkozólag ma teendő kérdés alkalmával a képviselőházban szóvá teszik a tonkingi állapotokat is, utalással a Bakle melletti támadásra. Élénk vitát várnak. Több lap megujitotta a támadásokat a kormány gyarmatügyi politikája ellen és azt mondja, hogy a Bakle-i támadás bizonyitja, hogy Tonking paczifikácziójának ismételten történt bejelentése mindannyiszor önámitásnak bizonyult és Tonking ma nem jutott tovább, mint volt hét évvel ezelőtt.

Páris, julius 11. Az anarkhista közlönyök a küszöbön álló nemzeti ünnep alkalmából merényletekkel fenyegetődznek.

Tonkin, julius 10. A franczia élelmezési csapatokat Bac'-Le' mellett a khinaiak megtámadván, két tisztet és tiz közkatonát megölték, tizenhat embert pedig megsebesitettek.

Róma, julius 10. Azt a hirt, hogy a Dogali pánczélos hajót Braziliába rendelték, megczáfolják. A kormány meg van győződve, hogy a braziliai affairet kölcsönös megelégedésre fogják elintézhetni.

London, julius 10. (1 órakor éjjel.) Eddig 186 konzervativ, 31 unionista, 161 Gladstone-párti, 4 parnellista és 24 antiparnellista képviselőt választottak meg. A konzervativek 13, az unionisták 7, a Gladstone-pártiak 48 helyet nyertek.

Loches, julius 10. A *Wilson-pör* mai tárgyalásán befejezték a tanukihallgatást. *Wilson* kijelentette, hogy ő nem foglalkozott a választásokkal és választási czélokra senkinek se adott pénzt. Az államügyész holnap teszi meg inditványait.

Genua, julius 10. A Columbus tiszteletére rendezett olasz-amerikai kiállitást ma délelőtt ünnepélyesen megnyitották.

Kopenhága, julius 11. A *czár* és a *czárné* családjukkal tegnap este hét és negyed órakor a Sarkcsillag yachton elutaztak. A *walesi herczegné* tegnap este hét órakor Korsörön keresztül Wanderupba utazott.

KÖZGAZDASÁG.

Czetinye, julius 10. Francziaország és Montenegró kereskedelmi szerződést irtak alá.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A nemzetközi gabonaüzletről.** A világ buzapiaczának statisztikai helyzete julius elején sem mutat kedvezőtlen változást a mult évhez képest. Ugyanis julius 1-én volt buza:

	1892. quarter	1891. quarter	1890. quarter
Anglia felé uton	2.764.000	2,755.000	2,423.000
a kontinens számára uton	1,012.000	2,414.000	570.000
Anglia kereskedelmi készletei	3.000.000	1,525.000	1,950.000
Anglia gazdáinak készletei	1,450.000	1,100.000	1,000.000
Amerika ellenőrizhető készletei	4,000.000	2,630.000	3,325.000
Adózatlan raktárak Francziaországban	250.000	725.000	236.000
Készlet Párisban	400.000	105.000	75.000
Készlet Berlinben, Danzigban, Stettinben	118.000	46.000	110.000
Készlet Odesszában	400.000	200.000	250.000
Összesen jul. 1-én	13,394.000	11,500.000	9,949.000
» jun. 1-én	14,317.000	12,697.000	11,485.000

Julius első hetében az Európa felé uton levő gabona jelentékenyen apadt, daczára a nagy tengerentuli lerakásoknak, de a kiegyenlités részben ismét megtörtént az európai, különösen az angol készleteknek megfelelő szaporodásában. Ugyanis az angol partokra érkezett az

	1892. julius 2-án	1892. julius 25-én	1891. julius 4-én	
	letelt héten			
buza	1,947.877	1,801.803	1,355.187	angol m.
buzaliszt	409.882	338.872	169.861	»

Az *angol* farmereknek felhozatalaival együtt Nagy-Britannia ellátása 190.000 quarterrel haladta meg a heti szükségletet. Európa felé uton volt

buza és buzaliszt	1892. jul. 5-én	1892. jun. 28-án	1891. jul. 7-én
Angliába	2,528.000	2,764.000	2,586.000 q.
a kontinensre	989.000	1,012.000	2,369.000 »
Összesen	3.517.000	3,776.000	4,955.000 q.
tengeri	982.000	997.000	645.000 »
árpa	165.000	182.000	218.000 »
rozs	30.000	30.000	270.000 »
repcze	129.000	125.000	156.000 »

Kelet-India kivitele volt az

	1892. julius 2-án	1892. junius 25-én	1891. julius 4-én	
	letelt héten			
buza				
Angliába	146.000	130.000	110.000	quarter
a kontinensre	22.000	57.000	179.000	«
Összesen	168.000	187.000	289.000	quarter
repcze				
Angliába	—	6.000	—	«
a kontinensre	14.000	15.000	21.000	«
Összesen	14.000	21.000	21.000	quarter

Az *amerikai* régi termésből még mindig telik kivitelre. Az *Egyesült-Államokból* elszállitatott az

	1892. julius 2-án	1892. junius 25-én	1891. julius 4-én	
	letelt héten			
buza	262.000	238.000	175.000	quarter
tengeri	51.000	99.000	72.000	«
rozs	3.000	8.000	--	«
liszt	176.000	106.000	83.000	zsák.

A készletek ezuttal csak kevéssel csökkentek és ezt megmagyarázzák a farmereknek még mindig jelentékeny felhozatalai. A Nyugat nyolcz főpiaczára ugyanis érkezett

	buza 1892	buza 1891	buza 1890	tengeri 1892	tengeri 1891
	quarter				
junius 2-án letelt héten	392500	132000	75000	264833	354000
junius 25-én » »	438750	153750	90000	367500	333666
» 18-án » »	462500	166250	105000	428170	333666
» 11-én » »	350000	183750	108750	280000	368660

Annak a magyarázatára, hogy az 1891-iki termésből mily roppant mennyiségek voltak elszállithatók, álljon a következő: az őszi buza nevezetesebb nyugati piaczokra, mint Toledo, St.-Louis, Detroit és Kansas City, felhozatott 1891/92-ben 64,789.052 bushel az 1890/91-iki 28,759.710 bushellel szemben és a tavaszi buzára legfontosabb piaczokra, mint minneapolis, Milvaukee, Duluth és Chicago, 164,011.865 bushel a tavalyi 85,559.418 bushellei szemben.

** **Az osztrák-magyar bank** ma teszi közzé julius 7-ikéről szóló kimutatását, melyen még nem látszik meg a juliusi szelvény hatása, mert a kölcsönüzlet junius 30-ikához képest mindössze csak 824.000 frttal apadt, a mennyiben a váltótárcza csökkent 847.000 forinttal, a lombardüzlet pedig 23.000 frttal növekedett. A többi váltótárczák szintén ily jelentéktelenek, a bankjegyforgalom növekedett 514.000 frttal, az érczkészlet csökkent 87.000 frttal és az adómentes bankjegytartalék apadt 691.000 frttal. A kimutatás főbb tételei, összehasonlitva a tavalyi és tavalyelőtti kimutatások megfelelő tételeivel, a következők:

	1890	1891	1892
	millió frtokban		
Bankjegyforgalom	407·3	410·5	411·4
Érczkészlet	243·5	244·2	246·6
Váltótárcza	153·2	148·9	150·3
Lombardüzlet	24·1	24·4	24·9
Adómentes bankjegytartalék	38·7	41·6	44·1

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Julius 11. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma is igen lanyha irányt követett. A kinálat ugyan csak mérsékelt volt, de sürgető; malmok nagyon tartózkodó magatartást tanusitottak és csak miután tulajdonosok további engedményeket tettek, fejlődött ki némi vételkedv és forgalom és mintegy 18.000 mm. adatott el majdnem átlag 10 krral olcsóbb árakon. Egyéb gabonanemekben csak gyér volt a forgalom és irány meg árak teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki* 100 mm. 78.5 k. 8.65 frt, 200 mm. 78 k. 8.65 frt, 100 mm. 78 k. 8.60 frt, 600 mm. 78 k. 8.70 frt, 200 mm. 77.5 k. 8.60 frt, 300 mm. 77.5 k., 100 mm. 77.7 k., 100 mm. 77 k. és 300 mm. 76.7 k. 8.50 frt, 100 mm. 78 k. 8.55 frt, 100 mm. 77 k. 8.45 frt, 200 mm. 76.7 k. 8.50 frt, 100 mm. 76.5 k. 8.45 frt, 200 mm. 76 k. 8.40 frt, 200 mm. 76 k. 8.40 frt, 100 mm. 76 k. és 100 mm. 75.2 k. 8.35 frt, 300 mm. 74.2 k. 8.10 frt, 100 mm. 73 k. 7.65 frt, mind három hónapra.

Pestmegyei 400 mm. 76 k. 8.40 frt, 600 mm. 74.7 k. 8.35 frt, mindkettő három hónapra.

Fejérmegyei 400 mm. 74.2 k. 8.10 frt, 500 mm. 73 k. 7.90 forint, mindkettő három hónapra.

Becsei 300 mm. 78.5 k. és 3000 mm. 77.6 k. 8.70 frt, 1200 mm. 76 k. 8.50 frt, mind három hónapra.

Dunavidéki 9500 mm. 76.5 k. 8.05 frt, három hónapra.

Bácskai 2000 mm. 75 k. 8.25 frt, három hónapra.

Raktári áru 1600 mm. 76.2 k. 8.40 frt, három hónapra.

Oláhországi 700 mm. 77 k. 8.10 frt, 100 mm. 77 k. és 200 mm. 76 k. 8.12½ frt, mind három hónapra, tranzitó.

Szerbiai 700 mm. 75.8 k. 7.75 frt, három hónapra, tranzitó.

Uj rozs 200 mm. 7.70 frt, 300 mm. 7.62½ frt, mindkettő készpénzen.

Zab 100 mm. 5.50 frt, 100 mm. 5.55 frt, 100 mm. 5.45 frt, mind készpénzen.

Mai hivatalos effektiv árak:

				frtól	frtig
Buza	ó-bánsági	75—79	kg.	7.95	8.60
—	» tiszavidéki	75—79	»	7.95	8.60
—	» pestvidéki	75—79	»	7.90	8.55
—	» fehérmegyei	75—79	»	7.95	8.60
—	» bácskai	75—79	»	7.95	8.60
—	» északmagyarorsz.	75—79	»	—.—	—.—
Rozs	»	70—72	»	7.65	7.90
Árpa	» takarmány	60—62	»	5.30	5.50
—	» égetni való	62—64	»	—.—	—.—
—	» sörfőzdei	64—66	»	—.—	—.—
Zab	»	39—41	»	5.40	5.70
Tengeri	uj-bánsági	75	»	4.80	4.85
—	» másnemü	73	»	4.75	4.80
Repcze	káposzta	—.—	»	11.—	11.25
—	bánsági	—	»	10.50	10.⅝
Köles	ó			5.10	5.25

Határidőüzlet mérsékelt forgalom mellett, daczára a tegnapi ki nem elégitő amerikai gabonaárfolyamoknak, jobb irányban nyilt meg, mert az aratásról kedvezőbb jelentések érkeztek; később azonban elgyengült, mert az ég beborult és a készáru-üzlet iránya ismét rossz volt. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre minteg 20.000 mm. 8.09, 8.10, 8.12, 8.14, 8.13, 8.12 és 8.11 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 20.000 mm. 8.50, 8.52, 8.53, 8.54, 8.55, 8.57, 8.55 és 8.53 frton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 10.000 mm. 4.83, 4.85, 4.83 és 4.82 frton.

Tengeri augusztus—szeptemberre mintegy 20.000 mm. 4.94, 4.96, 4.97, 4.95 és 4.94 forinton.

Uj tengeri május—juniusra mintegy 20.000 mm. 5.29, 5.30, 5.32, 5.31, 5.30 és 5.29 frton.

Szokványzab őszre mintegy 10.000 mm. 5.43, 5.44, 5.45 és 5.46 forinton.

Hivatalosan *felmondatott* e hónap 16-ikára 2000 mm. *tengeri.*

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén igen nyugodt irány mellett gyenge volt a forgalom. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 10.000 mm. 8.11, 8.10, 8.08 és 8.09 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 8.53 és 8.52 forinton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 5000 mm. 4.82 és 4.81 frton.

Tengeri augusztus—szeptemberre mintegy 5000 mm. 4.94, 4.93 és 4.94 frton.

Uj tengeri május—juniusra mintegy 10.000 mm. 5.29, 5.28, 5.27 és 5.28 frton.

Szokványzab őszre mintegy 5000 mm. 5.46 és 5.45 forinton.

Déli 1 órakor hivatalosan záródnak:

Szokványbuza őszre	frt	8.08— 8.10
Szokványbuza 1893. tavaszra	»	8.51— 8.53
Tengeri julius—augusztusra	»	4.81— 4.83
Tengeri augusztus—szeptemberre	»	4.93— 4.95
Uj-tengeri 1893. május—juniusra	»	5.28— 5.30
Szokványzab őszre	»	5.44— 5.46
Káposztarepcze augusztus—szeptemberre	»	11.15—11.25

Terménytőzsde.

A terménytőzsdén zsiradékárukban változatlan volt az irány; szilva lanyha irány mellett üzlettelen, szilvaiz változatlan. — Köttetett:

Disznózsir pesti áru hordóval együtt 50.75—51 frton.

Szalonna három táblás 45.50 frton.

Szilvaiz szlavoniai kész áru 22 frton, szerbiai szeptember—októberre 18 forinton.

Értéktőzsde.

A vasárnapi forgalom szilárd hangulatban folyt le korlátolt forgalom mellett. Osztrák hitelrészvények köttettek 313.90—314.80-on, osztrák-magyar államvaspálya-részvények 302.75-ön, rima-murányi vasmürészvények 184.50—184.75-ön.

A mai tőzsde meglehetős szilárd hangulatban nyilt meg, de az a szilárdság a gyengéb külföldi árfolyamokkal szemben nem tarthatta magát; az irány megint elbágyadt; a forgalom jelentéktelen maradt. Helyi papirokban meglehetős szilárd hangulat mellett korlátolt a forgalom. Valuták és váltók szilárdak.

Előtőzsde.

Az előtőzsde szilárd hangulatban kezdődött, de az üzlet folyamata alatt bágyadt bécsi jelentésekre az irány lényegesen elgyengült. Osztrák hitelrészvények mozogtak 315.20—313.90, magyar hitelbankrészvények 358.50—358, osztrák-magyar államvaspályarészvények 302.75—302.25, rima-murányi vasmürészvények 184.50—184.87, 4%-os magyar aranyjáradék 109.95—109.87½ között.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvények 313.95—314, magyar hitelbankrészvények 358—358.25, osztrák-magyar államvaspályarészvények 302—302.25, rima-murányi vasmürészvények 184.62—184.75, 4%-os magyar aranyjáradék 109.87½—109.90, déli vaspályarészvények 98—98.25.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde üzlettelen. Nemzetközi papirokra vonatkozólag bágyadt volt a hangulat. Osztrák hitelrészvények hullámoztak 313.50—314, magyar hitelbank-részvények 358.25—358.50, osztrák-magyar államvaspálya-részvények 302—302.12, déli vaspálya-részvények 97⅞—98 között. Állampapirokban nyugodt az üzlet csekély forgalommal, köttettek 4%-os magyar aranyjáradék 109.95—110.10-en, regále-kötvények 99.90—100-on. Bankpapirokban nem volt nevezetes forgalom, vásároltattak leszámitoló bankrészvények 115.50-en, magyar ipar és kereskedelmi bankrészvények 116-on, budapesti kereskedelmi és iparbankrészvények 100-on, fővárosi bankrészvények 97-en. Helyi papirok közül köttettek hazai takarékpénztárrészvények 8130-on, átalános takarékpénztárrészvények 117.50-en, villamossági részvények 230-on, rima-murányi vasmürészvények 184—184.50-en, Schlick-féle vasöntőderészvények 235-ön.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvények 313.70—313.80, magyar hitelbank-részvények 358.25—358.50, osztrák-magyar államvaspálya-részvények 302—302.12, déli vaspálya-részvények 97.87—98, rima-murányi vasmü-részvények 184.25—184.37, 4%-os magyar arany-járadék 109.90—109.92½.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 2.25—2.75 forint, nyolcz napra 5.50—6 frt, egy hónapra 12—13 forint.

Mai hivatalos árfolyamok:

Államadósság.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Magy. aranyj. 4%-os	109.80	110.10	Tiszai sorsjegy	136.50	137.50
papirjáradék 5%-os	100.50	100.80	4% magy. földteher-ment. kötvény	94.50	95.50
1876. magy. állam-kötvény	117.—	118.—	Egyes. áll. adóss. papir	95.25	95.75
Magyar államvasuti 4½% aranykölcsön	120.50	121.—	» » » ezüst	95.—	95.50
			Osztr. aranyj. 4%	112.50	113.—
Magyar államvasuti 4½% ezüstkölcsön	100.60	101.50	Osztr. papirj. 5%	100.75	101.25
			Temes-bégav. kölcs.	101.50	102.—
M. nyereménykölcsön	142.—	143.—	Budap. főv. 4½% köl.	99.50	100.—
4½% regálekölcsön	99.85	100.85	Bécs városi sorsjegy	157.—	159.—

Bankok.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Angol-osztrák bank	—.—	—.—	Magy. leszámitoló és pénzváltóbank	115.50	115.75
Bpesti bankegyes.	128.—	129.—			
Bpesti k. és iparbank	101.—	101.50	Osztr. hitelint.	313.80	313.90
Fiumei hitelbank	106.—	107.—	Osztr.-magyar bank	995.—	1000.—
Magyar ált. hitelbank	358.—	358.50	I. m. iparbank	187.—	189.—
Magy. jelz. hitelbank II. kib.	182.50	183.—	Pesti magy. kereskedelmi bank	988.—	990.—
			Unio bank	—.—	—.—

Biztositó társulatok.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Bécsi [illegible]	160.—	165.—	Lloyd viszontbizt.	76.—	78.—
Bécsi élet- és jár.-b.	292.—	297.—	Magyar-franczia bizt.	80.—	85.—
Első magy. ált. bizt.	2820.—	2830.—	Magy. jég- és visz.-b.	—.—	—.—
Foncière	78.—	79.—	Pannonia viszontbizt.	1000.—	1020.—

Gőzmalmok.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Concordia m.	532.—	534.—	Lujza-malom	318.—	321.—
Első bpesti m.	1288.—	1293.—	Molnárok és s. m.	438.—	442.—
Erzsébet m.	470.—	475.—	Pannonia m.	950.—	955.—
Henger m.	550.—	560.—	Viktoria m.	286.—	288.—

Közlekedési vállalatok.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Adria	140.—	142.—	Magyar-galicziai	189.75	200.50
Alföld-fiumei	199.75	200.50	M. nyugati vasut	199.75	200.25
Bpest-pécsi	199.75	200.50	Mármarosi sóvasut	95.—	95.50
Déli vasut	98.50	99.—	Osztr.-magy. áll. v.	302.—	302.25
Észak-keleti	197.—	197.25	Dunagőzhaj. társas.	335.—	338.—
Erdélyi	199.25	200.50	Pesti közuti vp.	379.—	380.—
Kassa-oderbergi	183.—	184.—	Pesti k. vasp. elv. j.	180.—	185.—

Takarékpénztárak.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Bpest III. ker	128.—	130.—	Egyes. Bpest főv.	965.—	975.—
Orsz. központi	627.—	632.—	Magy. általános	117.—	118.—
Pesti első hazai	8130.—	8170.—			

Különféle vállalatok

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Alagut	158.—	161.—	S.-tarjáni kszb.	585.—	587.—
Ált. waggon-kölcs.	106.50	107.—	Kőbányai téglagyár	595.—	600.—
Egy. magy. üveggy.	239.—	241.—	Ujlaki téglagyár	272.—	273.—
Északmagy. egy. kőszénbánya r.-t.	163.—	164.—	Magy. aszfalt	187.—	190.—
			Nemzetk. villam.	230.—	232.—
Franklin-társ.	268.—	272.—	Nemz. waggon-k.	182.—	185.—
Athenaeum	380.—	—.—	Rimam.-salgó-tarj.	184.—	185.—
Pesti könyvnyomda	1300.—	—.—	Schlick vasönt.	285.—	287.—
Pallas-nyomda	210.—	220.—	Serfőződe I. m.	1135.—	—.—
Fiumei rizshánt.	1180.—	1180.—	Sertéshizaló	352.—	355.—
Ganz v. ö. és gépgy.	1900.—	1910.—	Spod. s csontlisztgy.	70.—	—.—
Gschwindt szeszgy.	440.—	450.—	Szálloda részv.-társ.	210.—	215.—
Gyapjumosó	315.—	325.—	Szállit. vállal. I. m.	—.—	—.—
Kőszén- téglagyár és (Drasche)	478.—	477.—	Török bir. dohány-egyedárus frc.	178.—	179.—

Záloglevelek.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Egyesült bpesti főv.			Kisb. o. földh.-i. 5½%	103.50	104.50
takarékpenzt. 4½%	99.25	99.75	» » 5%	101.50	102.—
M. földh.-int. pap. 5%	101.—	102 —	» » 50½ év 4½%	100.—	100.50
Ugyanaz 4½%	100.75	101.50	Osztr.-magy. b. 4½%	101.—	102.—
» 4%	96.—	96.50	» » 40½ év 4%	99.70	100.20
» arany 5%	116.25	—.—	» » 50 év 4%	99.70	100.20
» szabályoz. és			Pesti m. ker. b. 5%	101.—	102.—
talajjav. 4%	94.50	95.—	» » » » 4½%	100.—	100.75
M. jelzálogb. 5½%	102.50	—.—	Pesti m. keresk. bank		
» » 5%	101.—	102.—	közs.-kötv. 4½%	101.50	102.—
» » 4½%	100.—	100.50	M. jelzb. ny. k. k. 4%	123.—	124.—
M. jelzálogb. közs.-kötv.			» » nyer. jegy.	21.—	23.—
50 év vt. 110 f. 4%	97.—	97.50	Oszt. f.-i. ny. k. k. 3%	111.75	112.75
M. jelzálogb. közs.-kötel.			Osztr. f.-int. k.-ny.-j.	23.—	25.—
50 év vt. 4½%	99.—	99.50	Pesti hazai I. takp.		
M. orsz. közp. tkp. 4½	99.—	99.75	első kib. kötv. 4½%	99.50	100.—

Elsőbbségek.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Az «Adria» m. teng.-			Bpesti lánczhid 6%	—.—	—.—
haj. részv.-társ. 5%	97.75	98.75	Bpest-pécsi vasut 4%	93.50	94.50
Bpest közuti vasp.-			Magy. vasut elsőbbs.		
társ. 1887 4½%	96.—	97.—	beruh. aranyb. 5%	119.50	120.50
Ugyanaz 1889 4½%	96.—	97.—	Ugyanaz 1888 4½%	118.50	119.50

Magánsorsjegyek.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Budavárosi	54.—	56.—	Olasz vörös-kereszt	12.50	13.—
«Jó-sziv»	2.90	3.25	Osztr. hitelintézet	189.50	191.50
Magy. vörös-kereszt	10.75	11.25	Osztr. vörös-kereszt	17.75	18.25
Bazilika	6.—	6.50	Pálffy	56.—	57.—

Pénznemek.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Cs. kir. arany (vert)	5.67	5.72	20 frankos arany	9.50	9.54
» » » (kör.)	5.60	5.65	20 márka	11.73	11.77
O.-magy. 8 frtos ar.	9.50	9.54	Német bir. bankjegy	58.65	58.85

Váltók árfolyama (*látra*).

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Német bankpiaczok	58.65	58.85	Svájczi pénzpiaczok	47.45	47.65
Amsterdam	99.10	99.60	London	119.70	120.20
Páris	47.55	47.75	Olasz bankpiaczok	46.—	46.20

Felszámolási árfolyamok.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Magy. 4% aranyjár.	—.—	—.—	Török birod. dohány	—.—	—.—
Magy. 5% papirjár.	—.—	—.—	Rima-Murány	—.—	—.—
Magy. ált. hitelbank	358.—	—.—	4% földteh. kötelezv.	—.—	—.—
M. pénzv. és lesz. bank	—.—	—.—	Fiumei hitelbank	—.—	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—	—.—	Regále kölcsön	—.—	—.—
Osztrák hitelintézet	314.—	—.—	1889. 4½ áll. vas. kölcs.	—.—	—.—
Angló-osztrák bank	—.—	—.—	Villam. részvények	—.—	—.—
Állami vasut	—.—	—.—	1890. 4½% főv. kölcs.	—.—	—.—
Déli vasut	—.—	—.—	Jelzálog-sorsjegyek	—.—	—.—

Utótőzsde.

Az utótőzsdén csekély forgalom mellett elgyengült az irány, különösen az osztrák-magyar államvasuti részvények estek ama a berlini hirre, hogy a szelvénykurtitás következtében ezeket a részvényeket kizárják a berlini tőzsdéről. — Köttetett: osztrák hitelrészvény 313.80—313.50, magyar hitelbank 358.25—358, osztrák-magyar államvasut 302—300.75, déli vasut 98—97⅞, rima-murányi vasmü 184—184.25-ön, magyar aranyjáradék 109.90—109.85-on.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, julius 11. (Megnyitás.) Osztrák hitelrészvény 314.25, huszfrankos 9.51, m. hitelb.-részvény 358.—, 4%-os magyar aranyjáradék 110.—. Szilád.

Bécs, julius 11. (I. Előtőzsde.) Osztrák hitelrészvény 314.—, unionbank-részvény 242.12, huszfrankos arany 9.51½, magyar hitelrészvény 358.75, 5% magyar papirjáradék 100.50, alpesi bányarészvény 65.50, angol-osztrák bank részv. 157.50, déli vasut-részvény 97.87, osztrák államvasuti részv. 302.37, 4%-os magyar aranyjáradék 109.95, dohány-részvény 178.75. Hitelrészvény gyengébb.

Bécs, julius 11. (II. Előtőzsde.) Osztrák hitelint. részvények 313.75, magyar hitelbank-részvény 358.25, osztrák államvasuti részvény 302.25, unionbank-részvény 243.—, 5% magyar papirjáradék 100.50, angol-osztrák bankrészvény 151.50, 20-frankos arany 9.51, déli vasut-részvény 97.87, 4% magy. aranyjáradék 109.95. Ingadozó.

Bécs, julius 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az a hir, hogy a magyar pénzügyminiszter már megkezdte a tárgyalásokat a bankcsoportokkal, némileg élénkitette a spekuláczió vételkedvét és az árfolyamok javulását előmozditotta. A mai előtőzsde ennek következtében szilárdabb árfolyamokkal és kedvező irányban nyilt meg, de csakhamar ismét ellanyhult, mert a hitelrészvényekben történt realizálások tulnyomóak voltak és minden téren teljes pangás állott be. Osztrák földhitel-részvények jobban emelkedtek és bankrészvények átalában jól voltak tartva. Járadékok szilárdabbak maradtak. Valuták nem változtak.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvények 313.90, magyar hitelbank 359.—, Länderbank 217.80, unionbank 243.—, osztrák földhitelintézet 373.—, osztrák-magyar államvasut 302.50, déli vasut 97.85, elbavölgyi vasut 235.50, alpesi bányatársaság 95.20, rimamurányi vasmü 184.50, májusi járadék 95.37, magyar aranyjáradék 110.—, birodalmi márka 58.67, huszfrankos arany 9.51½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde elején változatlan irány mellett pangott az üzlet. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 313.35, magyar hitelbank 358.—, Länderbank 217.80, unionbank 242.75, angol-osztrák bank 151.25, bank egyesület 113.75, osztrák-magyar államvasut 302.25, déli vasut 97.75, elbavölgyi vasut 235.50, török dohányrészvény 178.50, alpesi bányatársaság 65.—, rimamurányi vasmü 184.25, májusi járadék 95.37, magyar aranyjáradék 109.95, magyar papirjáradék 100.45, német birodalmi márka 58.67.

Később berlini jelentésekre lanyha maradt a tőzsde; prágai vasipartársaság 405.50.

2 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 313.75 magyar hitelbank 357.—, angol-osztrák bank 151.25 uniobank 242.50, Länderbank 217.75, bankegyesület 114.—, osztrák-magyar államvasut 301.35 déli vasut 98.—, elbavölgyi vasut 235.50, Károly Lajos-vasut 214.50, északi vasut 2800, dunagőzhajózási részvény 339.—, Lloyd-részvény 370.—, északnyugati vasut 214.50, alpesi bányatársaság 64.10, rima-murányi vasmü 184.25, májusi járadék 95.27, osztrák aranyjáradék 112.90, magyar aranyjáradék 110.—, magyar papirjáradék 100.50, Bécsvárosi sorsjegy 157.25, huszfrankos arany 9.51½, német birodalmi márka 58.65, rubel 1.17½, prágai vasipar társaság 406.50. Berlini jelentésekre tartósan lanyha.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, julius 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai tőzsdén barátságosabb volt az irány, de a forgalom élénktelen maradt. Jegyeznek: Buza őszre 8.33—8.35, rozs őszre 7.49—7.51, zab őszre 5.83—5.87, tengeri május—juniusra 5.63—5.65 frton.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Marhavásár.

Bécs (St.-Marx), julius 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai vásárra felhajtatott 1960 magyar fajta, 1415 galicziai, 1229 német, összesen 4624 szarvasmarha, közte 605 sovány állat. A nagy felhajtás következtében ellanyhult az irány és az árak 1½—2 frttal csökkentek. — Jegyeznek métermázsánkint vágósulyért fogyasztási adó nélkül: elsőrendü magyar fajta hizott ökör 60—62 frt, másodrendü 57—59 frt, harmadrendü 53—56 frt, galicziai I. 60—62 frt, II. 50—59 frt, III. 53—55 frt, német I. 61—64 frt, II. 58—60 frt, III. 54—57 frt, bikák és tehenek 25—36 frtot, élő sulyért.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A nyiregyházai nemzetközi arató-gépverseny** eredményét nagy közönség jelenlétében tegnap délben hirdette ki ifj. Pongrácz Jenő gróf, biráló bizottsági elnök. A marokrakó arató-gépeknél állami aranyérmet kapott a Johnston-gyár Continental gépe, emlékérmet a Mac Cormick-gyár gépe, bronz-érmet a Zimmermann gyár gépe, elismerő oklevelet a Harison-gyár Albion gépe. A kévekötő-gépeknek állami aranyérmet nyert az Adriance-gyár gépe s ezüstérmet a Johnson-gyár. A helyi viszonyoknak aránylag legjobban megfelelő Adriance kévekötő és Johnston-féle marokrakó gépe 1000—1000 frank pénzdijat kapott.

Csávolszky Lajos
lapkiadótulajdonos és felelős szerkesztő.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.
Budapest, julius 11-én.
A szinház zárva.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Budapest, julius 11-én.
Az operaház zárva.

NEPSZINHAZ.
Budapest, julius 11-én.
A szinház zárva.

BUDAI SZINKÖR
Budapest, julius 11-én
Schneider Fáni, vagy: **piros szoknya három fodorral.**
Bohózat 4 felv. Irta Tóth E.
Személyek:

Szellő E.	Komjáthy
Uezezu	Gyöngyi
Akósi	Réthey
Zsigoriné	L.-Kétszery E.
Ida	B.-Balogh E.
Schneider F.	Serédy S.
Nyeffenes L.	Follinus
Sonderbar	Kovács

Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Budapest, julius 11-én.
Az uhlánusok.
Vig operette 3 felv. Forditották Fái és Reiner, zenéjét Weinberger K.
Kezdete 7 órakor.

Ó-BUDAI SZINKÖR.
Budapest, julius 11-én.
A szökött katona.
Énekes népszinmü 3 felv.
Kezdete ½8 órakor.

Szinházi játékrendek.

A budai szinkör játékrendje: *Kedden,* julius 12-én: Boccaccio. — *Szerdán,* julius 13-án: Az utolsó zsidó. (Kovács Mihály jutalomjátéka.) — *Csütörtökön,* julius 14-én: Szép Heléna. — *Pénteken,* julius 15-én: II-ik Rákóczi Ferencz fogsága. — *Szombaton,* julius 16-án: A diurnista. Először. — *Vasárnap,* julius 17-én: A diurnista. Másodszor.

Első fővárosi nyári
ORPHEUM
nagymező-utcza 17. sz. alatt.
A KARMESTERNÉ ASSZONY
bohókás jelenet Somossy K.-tól, zenéje Rosenzweigtól.
A zenekart Carola k. a. igazgatja.
Előadásra jutnak: 1. **Dirigentenmarsch** és **Ganivet paródia**, előadja **Carola** k. a. 2. **Dragonyos terczet**, előadja **Carola** k. a., **Rück** és **Kühns** urak. 3. **«A karmesterné»** opera részletei zenekarral, melyet **Carola** k. a. igazgat.
Fellépnek: **King Kalkasa** felülmulhatlan jonglőrök **Carlo Brothers** tornászok, a **Schylis** krokodil-utánzók a **Galways** zenebohóczok, **Negré Victória** énekesnő, **Mr James E. Black** lábnélküli tánczos és **Carlo nővérek** duettisták, valamint az összes szerződött tagok.

HERZMANN-féle
NYÁRI ORPHEUM
Hajós-utcza 13. sz., a m. k. opera átellenében.
Ma először:
a bécsi árny-szinház.
Fellépnek még: **Friczy Ferry, Müller József, Orossy Cilli, Waldau Róza, Fridrich Sándor, Villányi Juliska, Anna és Henrik, Pfeiffer Amália, Streitmann Teréz, Eisenbach Henrik, Württemberg Lujza, Glückmann Adolf, Streitmann Fanni és Hermin, Baumgartner Julia, Simér Miczi, Schindl Aurélia Ferry Anna, Kalauz Gizella, Bradeisky Ella és valamennyi szerződött tag.**
PRUGGMAYER JÓZSEF
és **Schindler Gizella** még csak rövid ideig vendégszerepelnek **Auf der letzen Gallerie. Sabel und Wenzel. Im Mädchenpensionat** énekes bohózat Groistól zenéje Schindlertől.
TÁVIRAT. A kitünő zene-, táncz- és éneknégyes **Bialodwodskich** jön.
Az Orpheum melletti Herzmann-kávéház kertjében, idegenek és helybeliek kedvencz mulatóhelye, egész éjjel nyitva van.
TELEFON! TELEFON

ARANYSAS SZÁLLODA.
Ma a kerthelyiségben
Radics Vilmos és Fiai
ismert és kedvelt zenekara játszik.
Kezdete 8 órakor. 44016

FEHÉRLÓ SZÁLLODA
Ma a diszes kerthelyiségben
Rácz László
ismert és kedvelt népzenekara játszik. 9178
Kezdete 8 órakor.

GESSLER-FÉLE VALÓDI ALTVATER.

Mindenütt kapható. — Egyedüli gyárosa: GESSLER SIEGFRIED, likörgyár, Jägerndorf (Ausztria). 5264

Szenleszen.
Irjál drágám sokszor. Alig várhatom. Majd én sokat viszek magammal. Imádlak a boldog délelőttért! 20757

Klein Mór
ur Budapesten, Lövész-utcza 16. szám. Felhivatik általam, hogy a jogtalanul visszatartott és kizárólagos tulajdonomat képező tárgyakat czimemen visszaküldeni, valamint a 15 frt tartozását nálam már most okvetlen kiegyenliteni szíveskedjen. A... M... 20732

Eladás.

Használt és uj pénz-szekrények
rendkívüli olcsó áron kaphatók a becsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 7493

Eladó ház
a köruton. Czim a kiadóhivatalban. 20555

Évek óta
fennálló vendéglő más vállalat végett azonnal eladó, esetleg joggal. Czim a kiadóban. 20731

Kitünő minőségü
legjobban kezelt kisbirtok (60 magyar hold), szőlő és gyümölcsös kert az alföld legtermékenyebb vidékén, lakással és gazdasági épületekkel, szabad kézből, családi körülmények miatt eladó. A birtok a várostól és vasuttól 150 lépésre fekszik. Komoly vevőnek legszerencsésebb üzlet. Közvetítők nem dijaztatnak. Czim a kiadóhivatalban. 20453

Urasági tej
száraz takarmánytól, jó vidékről, naponta 150 liter vagy kevesebb eladó. Czim a kiadóhivatalban 20739

Alkalmazást keres.

Egy okleveles **mérnök** fővárosi épitkezési vállalatnál alkalmazást keres. Czime a kiadóhivatalban. 20737

3—4—500 forintot
fizetek annak, ki egy kiváló intelligencziával biró, üzleti és irodai dolgokban jártas egyénnek akár a fővárosban, akár vidéken megfelelő állást szerez. Ajánlatok «**Megfelelő**» czimen a kiadóba kéretnek. 20728

Házmester,
ki jelenleg is már több év óta egy tizlakásu házban van alkalmazva, helyét változtatni óhajtaná, ha egy nagy házban hasonló állást kaphatna. Kitünő bizonyitványokkal s kivánatra 1000 frt óvadékkal rendelkozik. Czime a kiadóhivatalban. 20755

Jóravaló
gyakorlott kertész kerestetik, Budapesten való alkalmazásra. Állását azonnal elfoglalhatja. Felvilágositás nyerhető a kiadóhivatalban. 20748

Alkalmazást nyer.

Ügyes segéd
kerestetik (keresztény egy budapesti elsőrangu női divatáru és confectió üzletben, ki teljes képzettség és jártassággal bír. Vidéki ajánlatok csakis arczkép beküldése mellett vétetnek igénybe. Bővebb értesitést e lap kiadóhivatalában. 20692

Lakás és bérlet.

Pinczeraktár
kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 20568

Különféle.

Valódi
jó elismert **villányi** saját termésü **borokat** ajánlok 50 litertől feljebb utánvéttel:
1890. évi veres asztali 24—26—28 kr. 1890. évi veres palaczkba tölthető 30—34—38—40 kr., válogatott finom 40—50—60 kr., fehér asztali 24—28 kr. fehér pecsenye 28—30—32—36 kr., fehér rizling 40—45—60 kr., siller 20—22—24 kr. 11232
Kramer Mátyás szőllőtulajdonos **Villányon.**

A gyümölcs-évszak alkalmával vagyunk bátrak hires
Villányi vörös borainkat
továbbá **asztali italként**
fehér, siller és vörös borainkat
mélyen leszállitott árak mellett, valamint minden fertőző betegségek, nevezetesen pedig földrészünk minden oldaláról rémitéssel feltámadó
CHOLERA
ellen, igen finom
COGNACUNKAT
melegen ajánlani. 11322
SCHUTH VINCZE és Társa
bornagytermelők **VILLÁNYON.**
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség Kolozsvárott

14243/92. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége az általa kezelt P.-Ladány-Predeali fő- és az abból kiágazó szárnyvonalain és a kezelése alatt levő összes h. é. vasutak vonalain lévő valamennyi régi szerkezetü és rendszerü (t. i. nem Fairbanks rendszerü) mozgositható mérlegek és hidmérlegek, valamint az azokhoz tartozó sulyok fentartása és javitási munkálataira nézve ezennel nyilvános pályázatot hirdet. Tájékozásul szolgáljon, hogy jelenleg összesen 165 drb. tizedes és 25 százados mozgositható mérleg van használatban.

A pályázati feltételek a következők:

1. Az ajánlatok csakis a szerződési tervezetben megállapitott határozatok elfogadása mellett és az e czélra elkészitett ajánlati mintán tehetők.

A szerződési tervezet az alulirott üzletvezetőség általános osztályánál megtekinthető, a hol a szükséges ajánlati minták ingyen kaphatók, illetőleg honnan posta utján kérhetők.

Minden ajánlattevőtől feltételeztetik, hogy a szerződési tervezetet ismeri, éz minden ajánlattevő köteles az annak alapján szerkesztendő végleges szerződést elfogadni.

2. A javitás alá kerülő mérlegek minden javitás után ujból hitelesitendők lesznek, mire nézve a földmivelésügyi miniszterium által 1877. évben 20689. sz. alatt kiadott rendelet mérvadó.

3. Az ajánlati összeg megállapitásánál ajánlattevő által tekintetbe veendő, hogy a javitott mérlegeknek és sulyoknak ujbóli hitelesitési költségei nem általa, hanem az alulirott üzletvezetőség által közvetlenül fognak a mértékhitelesitőhivatalnak megfizettetni, ennélfogva pályázó által kiteendő átalányösszeg csupán csak az összes mérlegek és sulyok javitására vonatkozik, továbbá azon vállalkozó által fedezendő költségekre, melyek a vonalon nem javitható fentemlitett tárgyaknál a lakhelyén levő szertárból a műhelyébe, továbbá a mértékhitelesitőhivatalba és viszont a szertárba való szállitásából felmerülnek.

4. Oly gyárosok vagy iparosok által beadott ajánlatok, kiknek lakhelyén mértékhitelesitőhivatal nincs, tekintetbe nem vehetők.

Oly ajánlatok, melyek a jelen pálzázat alapját képező szerződésben nem foglalt vagy azoktól eltérő bárminemü külön kikötést tartalmaznak, az ajánlati tárgyalásnál figyelembe vétetni nem fognak.

Hasonlóképen nem fognak tekintetbe vétetni oly ajánlatok, melyek elkésve érkeznek, vagy távirati uton tétetnek.

Az alulirott hivatal előtt ismeretlen ajánlattevő tartozik ajánlatához azon iparkamarától, melyhez lakhelye tartozik, egy bizonyitványt csatolni, mely szállitó képességéről tanuskodik.

5. Az 50 krajczáros bélyeggel ellátott ajánlatok legkésőbb **folyó évi julius hó 15-én déli 12 óráig** a kolozsvári üzletvezetőség általános osztályfőnökénél benyujtandók, vagy ezen határidőre posta utján beküldendők, következő külczimmel: A magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének **Kolozsvártt «Ajánlat 14243 számhoz mérlegek fentartása és javitása iránt.»**

6. Bánatpénz gyanánt 100 forint az az egyszáz forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbben f. év julius 14-éig a kolozsvári gyüjtőpénztárunknál befizetendő illetőleg letéményezendő.

Az ajánlatban a bánatpénz befizetése felemlitendő, de az arról szóló letétijegy az ajánlathoz nem csatolandó.

7. A magyar kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlati összegre, tetszése szerint választhasson, vagy uj pályázatot hirdethessen, vagy czéljának elérése más intézkedéseket tehessen.

Kolozsvártt, 1892. junius hó 24-én.

Az üzletvezetőség.
(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Valódinak elismert csakis a **MÜLLER J. L.-féle**
Tojás olaj szappan
darabja 15 kr., 3 darab 40 kr., 6 darab 80 kr., 12 darab 1 frt 50 kr.
Kapható egyedül
MÜLLER J. L. illatszer- és pipere-szappan-gyárosnál **BUDAPESTEN** 4894
Gyári raktár: Koronaherczeg-utcza 2. — Gyár: Rottenbiller-utcza 36.

FISCHER és HEIDLBERG vegyészeti gyár **Budapesten. Iroda: V. Arany János-utcza 52.** Ajánl mindenféle **fertőztelenitő szert** mint nyers carbolsav, jeges carbolsav, carbolmész, creolin, vasgálicz, rézgálicz stb. — **Árjegyzékek ingyen és bérmentve.** 11201

Legolcsóbb és legjobb kerités!
Czinkkel bevont 8981
aczél tüskesodrony-kerités
szállitanak, nemkülönben bármely fajta czinkezett és kátrányozott kerités-sodronyt is,
Andrieu Frigyes Bruno fiai
Bruck a. d. Mur (Steierország).
vashámor és kohó, aczélgyár, finomvas- és sodrony-hengermű sodrony és sodronyáruk, sodronyszegek és kapcsok gyára.

Pályázat.

A nyitrai kath. főgymnásiumnál egy évi **nyolczszáz forintnyi** dijazással egybekötött
tanári állás
üresedésbe jövén, annak elnyeréseért ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak a pályázni kivánók, hogy keresztelőlevéllel és képesitésüket bizonyitó okmányokkal felszerelt folyamodásukat **f. é. augusztus l-jéig** alulirottnál terjesszék be.

Ezen állás elnyeréseért csakis kath. vallásu okleveles középiskolai tanárok vagy alapvizsgával biró tanárjelöltek pályázhatnak; a fizikára és mathematikára képesitettek előnyben fognak részesülni.

A kinevezés a jövő 1892/3-iki tanévre, esetleg a következő évekre fog szólni; a tanári állás f. é. augusztus 31-én lesz elfoglalandó.

Kelt Nyitrán, 1892. évi julius 5-én.

Venczell Ferencz s. k.
káptalani helynök.
11352

Magyar királyi államvasutak.
Budapest-déli üzletvezetőség.

16123. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Kis-Kőrös állomásán 1893. évi január hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számitott három évi időtartamra azaz 1895. évi deczember hó 31-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdettetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok utján döntetik el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie, a boritékra pedig a következő felirat irandó: «Ajánlat a m. kir. államvasutak Kis-Kőrös állomásán levő vendéglő-üzletre. 16123 számhoz.»

Az ajánlatok boritékba zárva és lepecsételve **1892. évi szeptember 3-án déli 12 óráig** a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége titkári hivatalához czimezve posta utján térti vevény mellett nyujtandók be, bánatpénz fejében pedig 100 szóval egyszáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál Budapesten, 1892. évi szeptember hó 2-án déli 12 óráig leteendő vagy posta utján is beküldhető.

Az értékpapirok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régibb, utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számittatnak.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső-kerepesi-ut II. ház II. emelet ; mtó szám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők és ismerése az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmökben kötelezőnek fogadja.

A feltételektől eltérő vagy kitüzött határidőn tul beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1892. junius hó.

Az üzletvezetőség.
(Utánnyomat nem dijaztatik.)

ADRIA

m. kir. tengeri hajózási részvénytársaság.

1892. julius havában az alant felsorolt elsőosztályu gőzösök (vagy póthajók) fognak az alant megjelölt irányokban közlekedni, hacsak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályozzák:

Honnan:	Hová:	Gőzös: 1892. julius	
Fiume	Bordeaux	«Jókai»	1—10
«	Rotterdam Hamburg	«Venezia»	1—10
«	Bari, Messina, Catania, Malta, Tunis	«Carola»	10
«	Rouen	«Adria»	5—15
«	Liverpool	«Tarifa»	5—15
«	London	«Narva»	15—25
«	Hull, Newcastle O/T.	«Mourino»	15—25
«	Barcelona, Valencia	«Stefanie»	25
«	Algier, Glasgow	«Szapáry»	21—31
«	Bordeaux	«Matlekovits»	21—31
«	Liverpool	«Trinidad»	21—31
«	Tanger, Rouen, Leith	«Széchényi»	21—31
«	New-York	«........»	21—31
Liverpool	Trieszt, Fiume	«Trinidad»	5—15
London	«	«Durham»	5—15
Hull, Newcastle O/T.	«	«Bassano»	5—15
Rouen	«	«B. Kemény»	15—25
«	«	«Tibor»	15—25
Tunis (Malta, Catania, Messina, Bari)	«	«Carola»	21
Glasgow	«	«Tisza»	21—31
Bordeaux	«	«Jókai»	21—31
Liverpool	«	«Kedár»	21—31

A már életbeléptetett vagy még alkalmazandó vesztegzári intézkedések következtében történhető járat-elmaradásért, vagy a fentemlitett gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

Bővebb felvilágositással szolgál a **vezérügynökség HOFFMANN S. és W. urak Budapest, V., Ferencz-József-tér 6. szám.**

Magyar királyi államvasutak.

91462/92. szám.

Hirdetmény.

(II. pótlék életbeléptetése a dunántuli helyi érdekü vasut árudijszabásához.)

A m. kir. államvasutak kezelése alatt álló dunántuli h. é. vasuton az ezen vasut pozsony-szombathelyi (pozsony-porpáczi) vonalának megnyitása napjától érvényes árudijszabáshoz (II. rész) folyó évi julius hó 15-ével a II. pótlék lép életbe, mely a jelenlegi II. kivételes dijszabás kibövitését és mérséklését közutak épitésére rendelt kőanyag és kavicsküldemények szállitására nézve uj (III) kivételes dijszabás felvételét és a Zala-Szt.-Iván állomáson fennálló áruforgalmi korlátozás hatályon kivül helyezését tartalmazza.

Ezen pótlék példányai a m. kir. államvasutak dijszabási szakosztályában darabonkint 5 krért kaphatók.

Budapest, 1892. julius hóban.

Az igazgatóság.
(Utánnyomás nem dijaztatik.)

GUMMI

Egyedüli képviselet Osztrák-Magyarországban a legelső, különlegességekben **fölülmulhatlan párisi czégnek** 7422
F. BERGUERAND FILS.
Legfinomabb valódi párisi óvszerek. Gummi és Halhólyag 2—6 frtig.
UJDONSÁG!
Halhólyag gummi széllel.
Bouts Amer. Capottes, párisi női szivacskák tucztja 2—4 frtig. Pely Porus, Nouveaute drbja 1 frt 80 kr. 2 frtig. — Megrendeléseket pontosan és **diszkréten** eszközöl
Keleti J. cs. kir. szab. gyáros
Budapest, koronaherczeg-utcza 17.

Ügyes
ügynökök
kik törvényesen engedélyezett sorsjegyek részletfizetéses eladásával foglalkozni kivánnak, használhatóságuk esetén magas jutalékon kivül biztos fizetéssel alkalmaztatnak. Ajánlatok **Lőry J.** bankházához, Budapest, V., Hatvani-utcza 15. I. intézendők. 11334

Hirdetések felvétetnek e lap részére a kiadóhivatalban Dalszinház-utcza 1.

Őszi vetés alá.

Légen száritott természetes
istálló-trágya
zuzott állapotban 50%-nál több szerves anyaggal
Neumann testvérek aradi szeszgyári hizlaló istállóiból. 11195
Ára 100 métermázsánkint az aradi vasutállomásra szállitva **200 frt.** Zsákok külön számittatnak. — Kizárólagos képviselő **Magyarország, Horvátország** és **Szlavonia** részére
SZÁVOSZT ALPHONS
magkereskedése és gazdasági czikkek üzlete
BUDAPEST
V., Arany János-utcza 11. sz., hol minden felvilágositás készséggel megadatik. 11591

Nemesi
birtok
Magyarországban, Hontmegye, a dusantermő Ipolyvölgyben 200 holdnál több, szántó, rét, legelő és szőlő, önkezelésben, szép lakházzal, kerttel, elegendő gazdasági épület és istálló stb. **fundus instructus nélkül 45000 ftért eladó. Csakis közvetlen vevőknek nyujt értesitést**
Commissionshaus Günther
czimü sportintézet 11304
Bécs, I. Bez., Künstlergasse 2.

Csakis a világhirü **czigarettapapirost** használjátok
Les Dernières Cartouches jegygyel
BRAUNSTEIN FRÈRES párisi
gyárából, 65., Boulevard Exelmans.
Ezen gyártmány a papiripar diadala és a czigarettapapiros eszményképe.
Ezen czigarettapapiros és czigarettahüvely gyári raktára:
Bécs, I. Schottenring 25.
A valódi franczia „Les Dernières Cartouches" czigarettapapirunk, valamint a valódi franczia **czigarettahüvelyeink** a «Les Dernières Cartouches» papirból **Budapesten** minden **norinbergi nagykereskedésben,** ugyszintén az összes **m. kir. dohánytőzsdékben kaphatók.** 11228

Lähne-intézet
SOPRONBAN.
Nyilvánossági joggal biró 4 elemi és 6 gimnáziális osztály.
Reáliskolai és VII. osztálybeli növendékek előkészitése.
Uj növendékek a két szünidői hónapon is felvétetnek.
Értesitővel, prospektussal szivesen szolgál 11064
az intézet igazgatósága.

Titkos betegségeket,
hugyosőfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit, elgyengült férfierőt, magömléseket, önfertőztetés utóbajait, nőknél fehérfolyást, befecskendezés nélkül és bármely **női** bajokat, a legmakacsabb **börbetegségeket,** valamint ifjukori bünök következtében beállott **ideg-** és ennek utókövetkezményeképp létrejött **hátgerinczbajokat,** gyógyit **15 évi** katonaorvosi tapasztalat után (budapesti és bécsi katona korházakban) a **legujabb gyógymód** szerint alaposan és biztos sikerrel
Dr. KAJDACSY,
volt cs. és kir. ezredorvos.
Lakás: Budapest, V., Váczi-körut 4. sz., I. em.
bejárat a lépcsőnél.
Rendel délelőtt 9—4 óráig, este 7—8 óráig; nőknek u. m. férfiaknak külön be- és kijárat, — külön váróterem. — Dijazott levelekre azonnal válaszoltatik és gyógyszerekért is gondoskodva lesz. 8386

Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség Debreczen.

19321/92. szám

Pályázati hirdetmény.

(Régi szerkezetü mozgósitható mérlegek és sulyok fentartási és javitási munkálatok elvállalása iránt.)

A magyar kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége az általa kezelt S. A. Ujhelyi-M. Szigeti.- P. Ladány-Szerencsi fő és az azokból kiágazó mellékvonalain, valamint a kezelése alatt levő összes h. é. vasutak vonalain lévő valamennyi régi szerkezetü és rendszerü (t. i. nem Fairbanks rendszerü) mozgósitható mérlegek és hidmérlegek, valamint az azokhoz tartozó sulyok fentartása és javitási munkálataira nézve ezennel nyilvános pályázatot hirdet. Tájékozásul szolgáljon, hogy jelenleg összesen 255 drb tizedes és 7 darab mozgósitható mérleg van használatban.

A szerződési tervezet, a pályázati feltételek, valamint az ajánlati minta a debreczeni üzletvezetőség általános osztályánál (anyag- és leltárbeszerzési csoportnál) a hivatalos órák alatt megtekinthetők és díjmentesen megszerezhetők, illetőleg posta utján is kérhetők.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy az emlitett pályázati feltételeket és szerződési tervezetet ismeri és azokat elfogadja.

Az ajánlatok ugyanott legkésőbb **folyó évi augusztus hó 10-nek déli 12 órájáig** nyujtandók be.

Minden ajánlat 50 krajczáros bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő külczimmel nyujtandó be: «A magyar kir. államvasutak üzletvezetőség I. osztályának Debreczen. Ajánlat 19321/92. számhoz mérlegek fentartása és javitása iránt.

A 100 frtnyi bánatpénz a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban **legkésőbb f. é. augusztus hó 9-én déli 12 órájáig** teendő le.

Posta utján beküldendő bánatpénzek térti vevény mellett adandók fel.

Távirati uton tett, vagy elkésve érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Debreczen, 1892. julius hóban.

Az üzletvezetőség.
(Utánnyomat nem dijaztatik).

Magyar királyi államvasutak.

71317/92. sz.

Háló- és étkezőkocsik közlekedése a magy. kir. államvasutak vonalain.

A nyári menetrend életbeléptével folyó évi május hó 1-től kezdve

Háló-kocsik

a következő vonalokon és vonatokkal közlekednek:

A budapest-bécsi vonalon Bruckon át Budapest személypályaudvarról indulás a 8. sz. személyvonattal 10·20 este és Bécsbe érkezés 6·20 reggel; Bécsből indulás a 7. sz. személyvonattal 10 órakor este és Budapest személypályaudvarra érkezés 6·40 reggel.

A budapest-bécsi vonalon Marcheggen át Budapest nyugati pályaudvarról indulás a 118. sz. személyvonattal 9·40 este és Bécsbe érkezés 6·35 reggel; Bécsből indulás a 117. sz. személyvonattal 11 órakor éjjel és Budapest nyugati pályaudvarra érkezés 7·40 reggel.

A budapest-ruttkai vonalon (átmenetileg Berlinig) Budapestről indulás a 302. sz gyorsvonattal 2·40 délután, Ruttkára érkezés 10·25 este, folytatólag Ruttkáról indulás 11·4 éjjel, Boroszlóba érkezés 5·45 reggel; onnét indulás 6 óra reggel és Berlinbe érkezés 11·25 délelőtt; Berlinből indulás 3·48 délután, Boroszlóba érkezés 9·38 este, indulás 9·53 este és Ruttkára érkezés 4·55 reggel; Ruttkáról indulás a 301. sz. gyorsvonattal 5·8 reggel és Budapestre érkezés 12·45 délután.

A budapest-orsova-verciorovai vonalon (átmenetileg Bukarestig) Budapest nyugati pályaudvarról indulás a 704. sz. gyorsvonattal 2·35 délután, érkezés Verciorovára 1·35 éjjel; folytatólag indulás 2·01 éjjel és érkezés Bukarestbe 11·40 délelőtt; Bukarestből indulás 5·50 délután, Verciorovára érkezés 2 órakor éjjel; onnét indulás a 703. sz. gyorsvonattal 2·10 éjjel és Budapest nyugati pályaudvarra érkezés 1·20 délután.

A budapest-kolozsvár-predeáli vonalon Budapest indulás az 502. sz. gyorsvonattal 9·15 este, Kolozsvárra érkezés 5·55 reggel; ugyanazon kocsi indulás 6·18 reggel és Predeálba érkezés 3·31 délután; Predeálból indulás az 501. sz. gyorsvonattal 1·12 délután, Kolozsvárra érkezés 10·45 éjjel és folytatólag Kolozsvárról indulás 11 1 éjjel, Budapestre érkezés 7·30 reggel.

A budapest-kassai vonalon Budapestről indulás az 1506. sz. személyvonattal 7·45 este, Kassára érkezés 6·2 reggel; Kassáról indulás az 1505. sz. személyvonattal 10·35 este és Budapestre érkezés 8 órakor reggel.

A budapest-arad-piskii vonalon Budapestről a 606. sz. személyvonattal 9·30 este, Aradra érkezés 5·24 reggel; Aradról indulás 5.46 reggel, Piskire érkezés 10·7 délelőtt; Piskiről indulás a 605. sz. személyvonattal 4·14 délután, Aradra érkezés 8·40 este; Aradról indulás 9·5 este és Budapestre érkezés 5.50 reggel.

A budapest-zákány-zágráb-fiumei vonalon Budapestről indulás a 802. sz. gyorsvonattal 2·20 délután, Zákányba érkezés 8·22 este; Zákányból indulás 8·27 este, Zágrábba érkezés 10·42 éjjel; Zágrábból indulás 11·25 este és Fiuméba érkezés 6·25 reggel; Fiuméból indulás a 801. sz. vonattal 10·10 este, Zágrábba érkezés 4·55 reggel; Zágrábból indulás 5·25 reggel, Zákányba érkezés 7·39 reggel; Zákányból indulás 7·44 reggel és Budapestre érkezés 1 óra 40 perczkor délután.

A budapest-zágrábi vonalon Budapestről indulás a 804. sz. személyvonattal 9 órakor este, Zágrábba érkezés 9·14 reggel; Zágrábból indulás a 803. sz. személyvonattal 6·49 este, Budapestre érkezés 7·55 reggel.

A hálókocsik a budapest-fiumei vonalon közlekedők kivételével valamennyi vonalon ugy az I. osztályu mint a II. osztályu vasuti menetjegygyel biró utasok által megfelelő pótjegy váltása mellett használhatók.

A pótjegyek ára:

	Oszt.	frt	kr.	Oszt.	frt	kr.
A budapest-bécsi vonalra és viszont Bruckon át	I.	4	—	II.	3	—
„ „ „ Marcheggen át	I.	4		II.	3	—
A budapest-kolozsvár-predeáli vonalra és viszont	I.	6		II.	4	50
„ kolozsvári vonalra és viszont	I.	4		II.	3	—
kolozsvár-predeáli vonalra és viszont a nappal közlekedő gyorsvonatoknál	I.	2		II.	1	50
a budapest-kassai vonalra és viszont	I.	4		II.	3	—
a budapest-arad-piskii vonalra és viszont	I.	4		II.	3	—
a budapest-zákány-zágráb-fiumei vonalra és viszont	I.	6		—		—
a budapest-zákányi vonalra és viszont nappal közlekedő gyorsvonatoknál	I.	2		—		—
zákány-zágráb-fiumei vonalra és viszont	I.	4		—		—
a budapest-zágrábi vonalra és viszont	I.	4		II.	3	—

Ezen vonalok mindegyikén, kivéve a budapest-fiumei vonalon közlekedő gyorsvonatokkal járó háló-kocsikat, az I. osztályu utasoknak meg van engedve, hogy a hálókocsikban egy vasuti menetjegyre két I. osztályu pótjegy váltása mellett egy ugynevezett él fülkét egyedül használhassanak.

A Budapest-Ruttka-Boroszló-Berlin, továbbá Budapest-Orsova-Bukarest közt közlekedő háló-kocsikban a pótjegyek árai a következők:

	Oszt.	frt	kr.	Oszt.	frt	kr.
Budapest-Ruttka és viszont	I.	4	—	II.	3	—
Budapest-Boroszló és viszont	I.	6	—	II.	4	50
Budapest-Berlin „ „	I.	9	—	II.	7	—
Ruttka-Berlin „ „	I.	7	—	II.	5	50
Oderberg-Berlin „ „	I.	6	—	II.	4	50
Budapest-Bukarest „ „	I.	7	50	II.	6	—
Budapest-Orsova „ „	I.	4	—	II.	3	—
Budapest-Temesvár és viszont a nappal közlekedő gyorsvonatoknál	I.	2	—	II.	1	50
Temesvár-Bukarest és viszont	I.	6	—	II.	4	50
Temesvár-Orsova és viszont	I.	4	—	II.	3	—

Ezen illetmények a budapest-ruttkai, illetve budapest-orsovai vonalrészen csak saját pénzértékünkben, a Ruttkán illetve Orsován tuli vonalrészen azonban tetszés szerint vagy német illetve frank pénzértékben vagy osztrák-magyar pénzértékben fizethetők le.

Etkező-kocsik

a következő vonalokon és vonatokkal közlekednek:

A budapest-bécsi vonalon Marcheggen át Budapestről indulás a 106. sz. gyorsvonattal 9·30 délelőtt, Bécsbe érkezés 2·45 délután; Bécsből indulás a 105. sz. gyorsvonattal 3·30 délután, Budapestre érkezés 8·40 este.

A budapest-karánsebesi vonalon Budapestről indulás a 704. sz. gyorsvonattal 2·35 délután, Karánsebesre érkezés 10·31 éjjel; Karánsebesről indulás a 703. sz. gyorsvonattal 5·39 reggel, Budapestre érkezés 1·20 délután.

A budapest-kolozsvári vonalon Budapestről indulás az 504. sz. gyorsvonattal 2·10 délután, Kolozsvárra érkezés 10·37 este; Kolozsvárról indulás az 503. sz. gyorsvonattal 5·25 reggel, Budapestre érkezés 1·50 délután.

A kolozsvár-brassói vonalon Kolozsvárról indulás az 502. sz. gyorsvonattal 6·18 reggel, Brassóba érkezés 2·9 délután; Brassóból indulás az 501. sz. vonattal 2·48 délután, Kolozsvárra érkezés 10·45 este.

A budapest-zimonyi vonalon Budapestről indulás a 904. sz. gyorsvonattal 2·35 délután, Zimonyba érkezés 9·47 este; Zimonyból indulás a 903. sz. gyorsvonattal 6·2 reggel, Budapestre érkezés 1·10 délután.

A budapest-kassai vonalon Budapestről indulás a 404/1504 sz. gyorsvonattal 2·25 délután, Kassára érkezés 8·4 este; Kassáról indulás az 1503/403 sz. gyorsvonattal 7·46 reggel, Budapestre érkezés 1·35 délután.

Az étkező kocsikat csakis az I. és II. osztályu utasok és csakis ételek vagy frissitők vétele czéljából vehetik igénybe.

Az étkező kocsikban az ételek és italok a m. kir. államvasutak igazgatósága által helybenhagyott árszabály szerint szolgáltatnak ki.

Budapest, május hó.

Az igazgatóság.

Magyar királyi államvasutak.

87743/C. I.

Hirdetmény.

(Dijszámitás a zágrábi pályaudvarokkal való forgalomban Zágráb máv. uj állomás megnyitása következtében.)

Zágrábban a m. kir. államvasutak által uj pályaudvar épittetett, mely f. évi julius hó 1-én a közforgalom számára megnyittatik. Ezen uj pályaudvar **Zágráb m. á. v.** az eddigi zágrábi közös pályaudvar pedig **Zágráb d. v.** megjelölést nyer.

A megnyitás napjától kezdve a Zágráb m. á. v. illetve a Zágráb d. v. állomással való forgalomban személyek és utipodgyász szállitására, továbbá gyors- és teheráru-küldeményekre nézve a dijszámitás tekintetében, további dijszabási intézkedésig a következő hajározmányok mérvadók.

A. Személy- és utipodgyász-forgalom.

1. Zágráb d. v. nézve a jelenlegi menetdijak és podgyász-illetékek egyáltalán nem változnak.

2. Zágráb m. á. v. állomást illetőleg a magy. kir. államvasutak helyi forgalmában ugyanazon menetdijak és podgyász-illetékek fizetendők, mint a melyek Zágráb d. v.-ra nézve fenállanak, a csatlakozó forgalomban azonban Zágráb m. á. v.-ról Steinbruck, Csáktornya felé és Sziszekig vagy viszont a személy- és podgyász-forgalmat illetőleg a Zágráb d. v.-ra vonatkozó illetékektől eltérő valamivel magasabb dijak fizetendők, melyek az illető állomások dijtáblázataiból kivehetők.

3. Zágráb m. á. v. és Zágráb d. v. állomások között az I-ső szomszédos forgalom menetdijai fizetendők.

B. Áruforgalom.

1. **Zágráb m. á. v.** állomásnak a m. kir. államvasutak **összes állomásaival** való forgalmában a m. kir. államvasutak kilométermutatója és helyi árudijszabásában az eddigi Zágráb közös állomásra nézve foglalt távolságok, dijtételek és határozmányok érvényesittetnek.

2. **Zágráb d. v.** állomásnak **a m. kir. államvasutak állomásaival** való forgalmában (Zágráb m. á. v. állomás kivételével) egyelőre szintén a fentebb 1.) pont alatt emlitett távolságok, dijtételek és határozmányok nyernek alkalmazást.

3. Egyrészt **Zágráb m. á. v. helyben** másrészt **Zágráb d. v. helyben** között a m. kir. államvasutak helyi dijszabása alapján **1—10 kilométerre** eső dijtételek számittatnak.

4. **A Zágráb m. á. v.** állomáson helyben fel- vagy leadásra kerülő oly küldemények után, melyek a cs. kir. szab. déli-vasut s azon tul fekvő pályák állomásaira (a zágráb-csáktornyai h. é. vasut állomásainak kivételével) **vagy viszont** rendelvék és Zágráb d. v. állomáson át szállitatnak, a m. kir. államvasutak részére a következő kezelési és átszállitási illeték szedetik be:

a) gyorsárukért ... 7 kr. 100 kgr.-ként
b) darabárukért ... 5 « « «
c) legalább 500 kgr. mennyiségben feladott kocsirakományi teherárukért ... 3 « « «

5. **A Zágráb m. á. v.** állomáson **helyben** fel vagy leadásra kerülő oly küldemények után, melyek a **Zágráb-Csáktornyai** (Zagoriai) h. é vasut állomásaira vagy viszont rendelvék, ezen h. é. vasutnak **Zágráb** d. v. (eddigi Zágráb) állomásra szóló dijtételei a m. kir. államvasutak javára beszedendő következő **pótilletékkel felemelve** alkalmaztatnak.

a) gyorsárukért ... 3 kr. 100 kgr.-ként
b) darabárukért ... 2 « « «
c) legalább 5000 kgr. mennyiségben feladott kocsirakományi teherárukért ... 1 « « «

6. Élő állatok, hintók s egyéb közuti járművek, valamint hullák szállitásánál a 4. pont alatti kezelési és átszállitási illeték, illetve az 5. pont alatti pótilleték a dijszabásszerü szabványsulyok alapján számittatik.

Budapest, 1892. junius hóban.

Az igazgatóság.
(Utányomás nem dijaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

79995/C. II. szám.

Hirdetmény.

(Német-osztrák-magyar tengeri kikötői kötelék, szász-magyar vasuti kötelék. Nyugot-német-osztrák-magyar vasuti kötelék. Kelet-német magyar vasuti kötelék. Dél-német vasuti kötelék).

Török-Becse-Aracs állomásnak a friss gyümölcs, szőllő illetve dinnyére fennálló kivételes dijszabásokba való felvétele.

F. é. julius hó 15-jével Török-Becse-Aracs állomás a fenti kötelékekben gyorsáruként szállitandó friss gyümölcs, szőllő illetve dinnyére fennálló kivételes dijszabásokba felvétetik. A közvetlen elszámolás oly módon eszközlendő, hogy a Budapest-nyugati pályaudvarról az egyes rendeltetési állomásokig fennálló közvetlen dijtételekhez a török-becse-aracs-budapest-nyugati pályaudvar vonalat illetőleg 100 kgként 3·13 mknyi rész-dijtétel hozzáadandó.

Fenti naptól kezdve a szász-magyar és nyugot-német osztrák-magyar kötelékekben gyorsáruként szállitandó friss gyümölcs és szőllőre fennálló kivételes dijszabás tételeinek érvényessége dinnyeküldeményekre is kiterjesztetik.

Budapest, 1892. junius havában.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága
a részes vasutak nevében is.
(Utánnyomat nem dijaztatik.)

Nyomatott Neumayer Ede nyomdájában, Budapest, VI. szerecsen-utcza 35. (az operaház átellenében).